PAZAR
16
Sonteşrin
1941
5 KURUŞ

ULUS Basımevi
Çankırı Caddesi, Ankara
Telgraf: ULUS Ankara
TELEFON
Başyazarlık 1371
Yazı İşleri Müdürü .. 1061
Müessese Müdürü ... 1144
Yazı İşleri 1062
İdare 1064

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

GÜVEN
SİGORTA SOSYETESİ
Hayat - Yangın - Nakliyat -Kaza
Ankara: Telefon: 2208
Galata Telefon: 44969 - 40630

Cümhurreisliği Filârmonik Orkestrası

halk konserlerinin ilkini dün verdi

Millî Şef ve Bn. İnönü de konserde bulundular

Cümhurreisliği Filârmonik Orkestrası tarafından her yıl verilmekte olan konserlere bu yıl da dünden itibaren başlanılmıştır.

Reisicümhur İsmet İnönü beraberlerinde Bayan İnönü olduğu halde dün saat 15.30 da Konservatuvarı teşrif buyurarak verilmekte olan konseri dinlemişlerdir.

Millî Şef ve refikaları Konservatuvarda Maarif Vekili Hasan Âli Yücel tarafından karşılanmışlardır. (a.a.)

Bitaraflık kanunu değişti

Falih Rıfkı ATAY

Bir tek rey farkı, Fransa'da bir rejim değişimine malolmuştur. Bu rejim 65 yıl yaşamıştır. Cenup Afrika da bu harbe bir rey fark ile girdi. Bununla beraber her tarafta bütün kuvetleri ile çarpışıyor. Bitaraflık kanununu tâdil eden 18 rey farkını azımsamaktan ne çıkar? Reis Ruzvelt, dâvasını kazanmıştır; mesele bundadır. Kongredeki rey farkı azlığı, daha fazla iç dâvalara âittir.

Vaşington'dan gelen haberlere göre, Atlantik'te, ingiliz ve amerikan elbirliği daha geniş ve tesirli bir vaziyete girecektir. Amerikalılar, ingiliz adalarındaki üslerden faydalanacaklar, yahut, kendileri için yeni üsler kuracaklardır. Birleşik-Devletler, Mısır cephesine daha çabuk ve kolay yardım etmek için, Akdeniz'den himayeli gemi kafileleri geçireceklerdir. Bitaraflık kanunundaki değişkelerden daha nasıl neticeler çıkabileceği hakkında, amerikan kaynaklarından alabildiğine hüküm ve tefsirler yağıyor. Bunlar arasında "Führer'in sonunun başlangıcı" gibi ileri sözler bile var. Doğrusu odur ki Birleşik-Devletler harbin kucağındadırlar. Hattâ resmen harpte olup olmamaları, kendilerinin değil, İngiltere'nin dövüşmekte olduğu devletlerin elindedir. Birleşik-Devlet topları, nasıl harp ilânı olmaksızın, mihver teknelerini batıracaklarsa, alman denizaltıları da, belki fazla merasim kaygısına kapılmaksızın, amerikan gemilerini torpillemekte devam edeceklerdir. Bugünün durumu ile, Birleşik-Devletler için mesele, harbe girip girmemek, nasıl ve ne kadar girmek değil, harbi İngiltere ile birlikte kazanmak veya onunla beraber kaybetmektir. Birleşik-Devletlerin talihini, yeni cihan harbinin neticesine bağlıyan fikir, amerikan efkârını gitgide tesiri, nihayet hükmü altına almıştır. Birleşik-Devletlerin haznesi, silâh ve tayyare fabrikaları, diplomasisi, ve en sonra amerikan bayrağı taşıyan gemileri İngiltere'nin yanında saf tuttu. Gerek ingiliz devlet adamlarının, gerek Birleşik-Devletler iktıdarı başında bulunanların pek ustalıklı, uysal, varıcı ve kazanıcı bir politika güttüğü oldukları söz götürmez. Ruzvelt, kelimelerini eyi seçerek, yerinde kullanarak, parmağını Amerika meclisinin nabzından ve kulağını göğsünden ayırmıyarak, yürümüştür.

İngiltere, Atlantik'te şimdi daha ferah nefes alacaktır. Son defa adalar halkının ekmek ve et tayınını arttıran, gemi kayıbını hayli aza indiren tedbirler, amerikan elbirliğinin daha tam ve tesirli bir mahiyet alması ile, şüphesiz daha kuvetlenecektir. Fakat bu abluka hafifleyişi, bir taraflı değildir: alman başkumandanlığı da darlık çemberini karadan parçalamaktadır. Alman orduları, Rusya kaynaklarının içindedirler. Adalardenizi ile Karadeniz'in büyük bir kısım kıyıları ellerindedir. Şark seferi bu kışa veya gelecek bahara umdukları gibi sona ererse, rus donanmasının tehdidinden büsbütün kurtulurlarsa, ferahlıkları artacaktır.

Cermen - lâtin kavgası geçen yıl bitti. Cermen-islâv dövüşü Moskova ve Kafkas kapılarına dayanmıştır. Nasıl ve ne zaman biteceğini bilmiyoruz. Fakat onun da arkasında Cermen-Anglosakson dâvası, bulutlarını yığıyor ve barış aydınlığı ümidini, karanlığı içine her gün biraz daha derin gömüyor.

C. H. P. Genel Sekreterliğinde

Cümhuriyet Halk Partisi Umumî İdare Heyeti dün de bir toplantı yaparak gündemindeki işler üzerinde görüşmelerde bulunmuş ve gereken kararları almıştır.

M. Litvinof'un bindiği tayyare Bakü'ye geldi

Moskova; 15. a.a. — Amerika Birleşik Devletlerinin Moskova büyük elçisi M. Steinhardt, Sovyetler Birliği'nin yeni Vaşington büyük elçisi M. Litvinof ve İngiliz haberler nazırlığı şeflerinden Sir Walter Monckton'u taşıyan tayyare Bakü'ya varmıştır.

Kendisini sarmaşıklarla maskelemiş bir japon askeri

Pasifik'te bir harbin önüne geçilecek mi?

Japon delegesi Kurusu dün Vaşington'a vardı

Vaşington; 15. a.a. — M. Ruzvelt, gazeteciler toplantısında beyanatta bulunarak

{ Sonu 4 üncü sayfada }

Bitaraflık kanunu değişince

İlk silâhlı ticaret gemisi kafilesi gelecek hafta yola çıkıyor

Bir ayda yüz ticaret gemisi silâhlanacak

Vaşington, 15 a.a. — Reis Ruzvelt bitaraflık kanununun değişmesi hakkındaki kanunu imaz ettikten sonra önümüzdeki hafta içinde silâhlı amerikan ticaret vapurlarından mürekkep ilk kafilenin İngiltere'ye hareket edeceği sanılmaktadır. İngiliz memurları, amerikan mürettebatına bir geminin ne kadar büyük bir hızla boşaltılması kabil olduğunu göstermek için tertibat almışlardır. İngiliz limanlarında amerikan vapur kafilelerini karşılamak için ihtimamlı tertibat alınmakta hattâ Atlantik meydan muharebesinde bu vapurların cephanesi tükenmiş olabilmesi ihtimali göz önünde bulundurularak

{ Sonu 3 üncü sayfada }

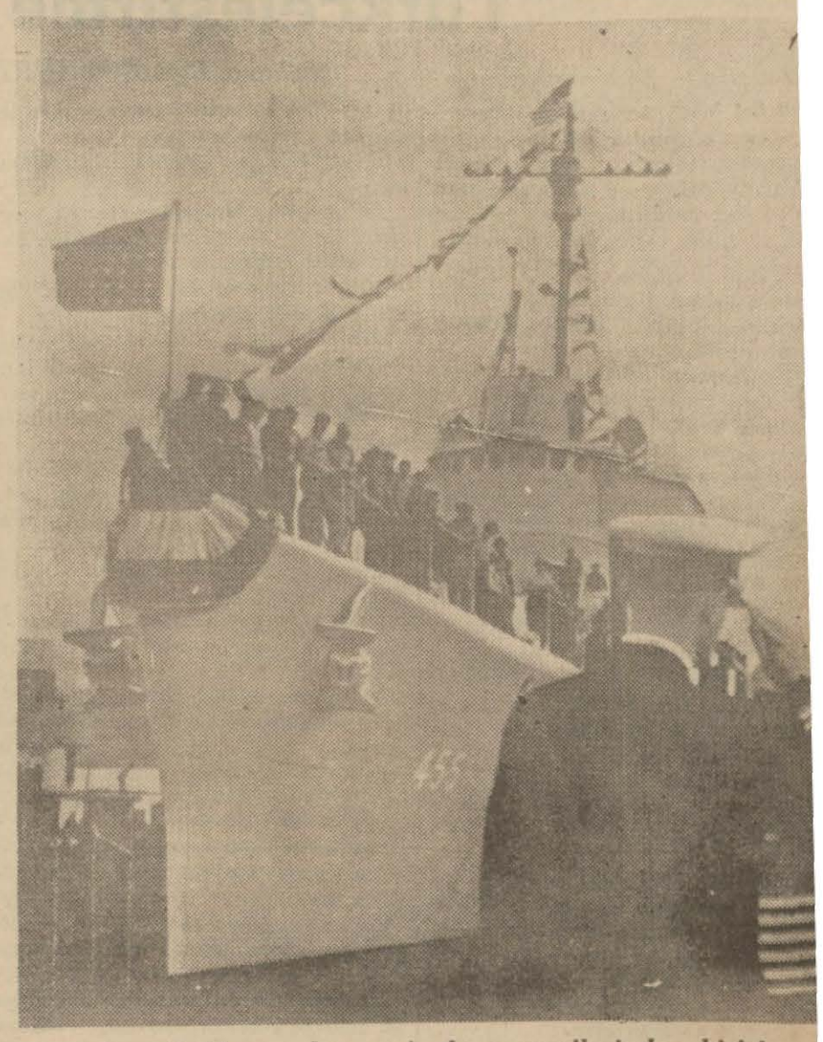

Amerika'da yapılan yeni harp gemilerinden birisi denize indirilirken

Kırım'daki askerî durum çok vahim

Kerç yarım adası işgal olundu mu?

Almanlar denizden sallarla ve havadan paraşütlerle Kafkasya'yı istilâya hazırlanıyorlar

(Yazısı 3 üncü sayfada)

Maloyaroslaveç'te on beş gün süren

Muharebeyi rus kıtaları kazandılar

200 tank ve 500 kamyondan başka Almanlar 35.000 asker kaybettiler

— Yazısı 3. üncü sayfada —

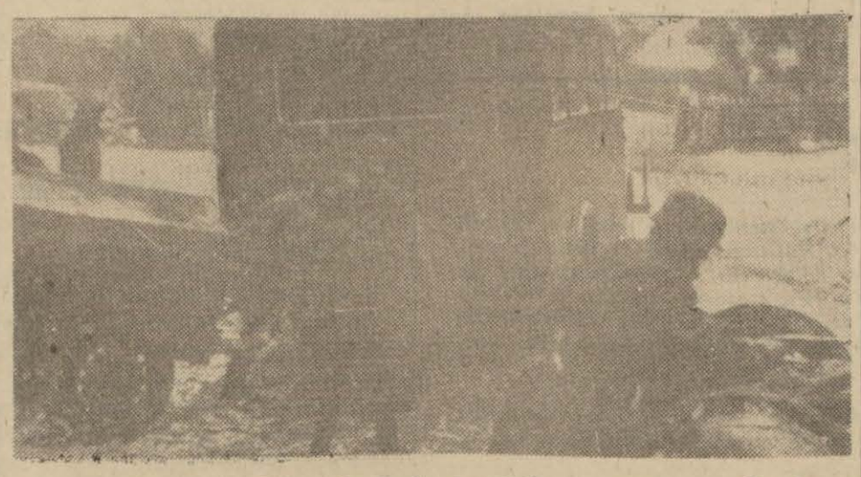

Kar ve yağmur şark cephesinde motörlü ve motorsuz kıtaların hareketlerini çok güçleştirmektedir.

Finlandiya muharebeden vaz geçiyor mu?

Askerlere uzun izinler veriliyor

Londra, 15 a.a. — Finlandiya hükümeti, cephedeki askerlerin en gençlerine uzun müddetli izinler vermeğe başlamıştır. Bu izinler ilk önce, en evel silâh altına alınanlara verilmektedir.

Bu karar, Finlandiya'nın Rusya ile sulh yapmak için Amerika ile tekrar görüşmeler yapmak ümitlerini kuvetlendirmektedir. Finlandiya ordusu büyük kayıplar verdikten sonra sulh ümidi olmasaydı fin başkumandanlığının birçok askerlere izin vermesi izah edilemezdi. Fin hükümeti, sovyet baskısı büyük ölçüde azaldığı için bu izinlerin verildiğini ileri sürmektedir. Halbuki şimdi çok miktarda İngiltere'den harp malzemesi geldiği için ruslar daha kuvetli bulunuyorlar.

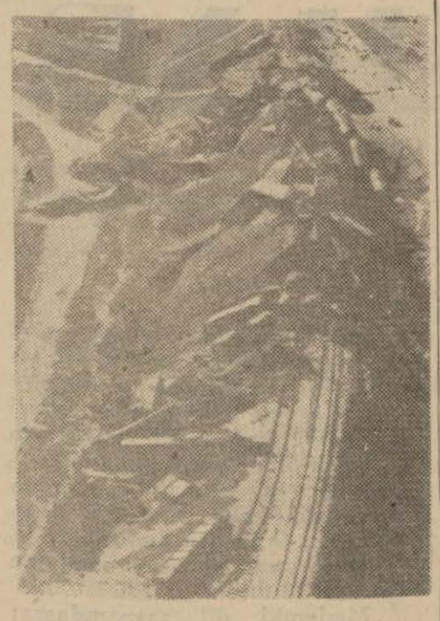

Odesa'nın şimalinde Ruslar tarafından tahrip edilen bir tren katarı

Gl. Huntziger'in cenazesi dün kaldırıldı

Harbiye Nazırlığına General Dentz'in gelmesi muhtemel

Ölen Fransız Harbiye Nazırı General Huntziger

Vichy, 15 a.a. — Fransız Şimal Afrikası'nda yaptığı bir yolculuktan dönerken tayyaresi Vigand yakınlarında düşen ve yanındaki kimselerle birlikte ölen harbiye nazırı general Huntziger'le arkadaşlarının cenaze töreni bugün yapılmıştır. Törende Mareşal Pétain, nazırlar, alman ve italyan heyetleri ve kordiplomatik hazır bulunmuştur.

Bu sabah saat 10 da bütün fransız okullarında general Huntziger'in hâtırasını anmak üzere bir dakika sükût edilmiştir.

Yeni fransız harbiye nazırı kim olacak?

Vaşington; 15. a.a. — Sanıldığına göre, Alman komutanlığı, yeni Fransız harbiye nazırının Nazi görüşüne göre, güvenilecek bir adam olmasında ısrar edecektir. Komutanlığın general Dentz'i tavsiye edeceği sanılmaktadır.

İran parlamentosu toplantılarına başladı

Peşaver, 15 a.a. — Şah Mehmet Rıza Tahran'da parlâmentonun 13 üncü devresini açmıştır.

Bu münasebetle beyanatta bulunarak İran'ın müşterek menfaatlerle bağlı bulunduğu memleketlerle dostluk münasebetlerini muhafaza etmeyi hedef edinen bir dış politika gütmiye devam edeceğini söylemiştir.

İç işlerden bahseden şah demiştir ki :

— Hükümet çok yakında içtimaî ve iktisadî ıslâhat yapmak niyetindedir.

Şah bundan sonra milli birlik lüzumuna işaret etmiştir.

Avrupa'nın batısını doğusuna bağlıyan bir yol yapılacak

Berlin, 15 a.a. — Ofi: Batı Avrupa'yı doğu Avrupa'ya bağlıyan bir otomobil yolunun inşası tasavvur edilmektedir. 2500 kilometreden fazla uzun olacak bu büyük yol Bruxelles, Kolonya ve Tuna üzerinde Lintz'ten geçerek İstanbul'a gidecektir. Bu büyük ana yoldan Sofya ve Bükreş'e kollar ayrılacaktır.

İngiltere'nin Akdeniz Filosu Kumandanı Amiral Cunningham

Akdeniz'de

İngiliz filosu yeni gemilerle kuvetlendirildi

Ark Royal'den yalnız bir tek kişi kayıp

Nevyork; 15. a.a. — Nevyork-Herald-Tribune gazetesinde M. Eliot, şöyle yazmaktadır :

"Akdeniz'deki İngiliz zaferleri ve İngiliz deniz kuvetlerinin bir kısmının Hint Okyanosuna ve Pasifik'e hareketi haberleri, çok mânalıdır. Bu haberler, Amerika Birleşik Devletlerinin şimal' Amerika ile İzlanda arasındaki deniz yollarının meşuliyetini üzerine almağa karar verdikten sonra ingiliz deniz kuvetlerinin dağıtılmasındaki değişikliklere işaret etmektedir.

"Akdeniz'e gelince, amiral Cunningham'ın filosuna yeni gemi ve tayyare kuvetleri gelmiştir. Bu yüzden amiral, şimal Afrika'daki mihver ordularının iaşe

{ Sonu 3 üncü sayfada }

Millî Piyango dün çekildi

Büyük ikramiyeyi 393849 No. kazandı

Millî Piyangonun 8. inci tertip birinci kilişi dün saat 17 de Ankara Sergievinde yapılmıştır.

Kalabalık bir halk kütlesinin bulunduğu bu çekilişte ikramiye kazanan numaralar şunlardır:

393849	numara	20.000 lira
198117	numara	10.000 lira
251048	numara	10.000 lira
110093	numara	5.000 lira
216787	numara	5.000 lira
266922	numara	5.000 lira
321975	numara	5.000 lira

2000 er lira kazanan numaralar

Son beş rakamı 12565 ile biten 4 bilet, son beş rakamı 18206 ile biten 4 bilet, son beş rakamı 33741 ile biten 4 bilet, son beş rakamı 55130 ile biten 4 bilet, son beş rakamı 63228 ile biten 4 bilet, son beş rakamı 66[illegible] ile biten 4 bilet, son beş rakamı 72430 ile

{ Sonu 4 üncü sayfada }

Pirinç fiyatları

Ankara Valiliği

(Fiyat Mürakabe Komisyonu Reisliğinden)

—(28 No.lu ilân)—

Ankara'da pirinç fiyatları aşağıda gösterildiği şekilde tesbit edilmiştir.

1 — Fabrika pirinci :

Fabrikada çeltiklenmiş, parlatılmış, suz pirincin bir kilosunun çuvalsız âzami satış fiyatlarıdır.

	Taptan Kuruş	Perakende Kuruş
Tosya	37,50	42
Nallıhan	34,50	38
Beypazarı	33,50	37

2 — Dink ve dibek pirinci :

Dink ve dibek pirinçlerinin bir kilosunun çuvalsız âzami satış fiyatlarıdır.

	Taptan Kuruş	Perakende Kuruş
Tosya	32,50	36
Nallıhan	30	33
Beypazarı	29	32
Yabanabat	27,50	31

3 — Bu fiyatlar 10-11-1941 tarihinden itibaren meridir.

İngiltere'nin Akdeniz donanması na mensup zırhlılar seyir halinde

Lisan bahisleri

Kanunlarımızı Türkçeleştirme

Mahmut Esat BOZKURT

Millî Şef İnönü'nün, yeniden hızlandırdığı, Türk dili dâvasını, hak ve kanunlarımız bakımından da mütaleayı yersiz bulmuyorum. Ve sanıyorum ki, işe bu yönden önem vermek, dâvayı kestirme yollardan biriyle yürütmek ve bitirmek olacaktır.

***

Modern memleketlerin hemen hepsinde, kanunlar, elden geldiği kadar o memleket halkının çoğunluğunca konuşulan dille yazılır. Çünkü, kimse "ben kanunu bilmiyordum!", "ben kanunu anlıyamamıştım!" diye, hâkime kendini özürlü gösteremez. "Herkes kanunu bilir sayılır.". Dağın çobaniyle, şehrin aydını kanunu anlamakta hâkim önünde birdirler. Bu, hak bilgisinde bir prensiptir. Bunun için kanunu herkesin anlıyacağı bir tarzda yazmak, kanun yapana düşen borçların başında gelir. Bu borcu ödemenin tek yolu ise, büyük çoğunun söylediği dili kullanmaktır.

Üslûp bakımından en güzel kanun, herkesin anlıyacağı, açık bir dille, en kısa bir yolda yazılmış olanıdır. Çünkü çoğunluk, açık dili anlar ve kısayı kolaylıkla kavrar.

Eski Romalıların XII tablo adını verdikleri hak esasları, fakültelerde, ileri sürmekte olduğumuz dâvanın misali olarak gösterilir.

Fransız büyük ihtilâlinin, en yüksek verimi olan "insanlığın hakları beyannamesi", bugünkü "İsviçre medeni kanunu" gene tezimizin en canlı örnekleridirler. Eski Roma halkının bugünkü fransızların ve bugünkü isviçrelilerin çoğunluğu bu eserleri anladılar ve anlıyorlar..

"İnsanlığın hakları beyannamesi" köy kulübelerinin duvarlarına kadar asılmıştı!

Neden?

Bu sorunun karşılığı, içindedir. Çünkü büyük çoğunun konuştuğu dile en yakın bir yolda yazıldıklarından.

***

Bizim kanunları anlamak için, Hukuk Fakültesini bitirmek lâzımdır. Fakat bu da yetmez. Bitirdikten sonra ömrün bir bölümünü lûgat kitapları içinde geçirmek gerekir.

Neden?

Bunun da karşılığı, içindedir. Çünkü Türk kanunları Türkçe yazılmamıştırlar.

Bunun için, bu kanunları halk anlamadı. Yetişmekte olan nesil ise hiç anlamıyacaktır.

Bunun için, kanunlarımız da, Divan Edebiyatı kadar Türk milletine yabancı kalmıştır. Çünkü her ikisi de Türkçe olmıyan bir dille yazılmışlardır. Ve bu hal Türkçenin gittikçe zayıflamasına sebep olmuştur.

Benim zamanımda İstanbul Hukuk Fakültesi dört yıl idi. Bunun ikisi muhakkak hocaların Türkçe olmıyan ve bin bir mânaya gelen kelimeleri öğretmeleriyle geçerdi. O zamanın deyimiyle, idadiyi bitirmiş bir genç dört yıllık hak tahsilinin yarısını, kelime anlamağa harcederse, varın siz alt yanın hâlini bir düşünün!..

Bu kadar da değil, fakülteyi bitirdikten sonra da, gene lûgat kitapları arasında kalmak zoru vardı.

Kanun baştanbaşa halk çoğununun diliyle yazılabilir mi? Yazılsa bile halk, kanun hükümlerini anlıyabilir mi?

Bu soruların karşılığını vermeliyim.

Yalnız halk değil, fakat fakülte bitirmiş olanlar bile, ne kadar sâde yazılırsa yazılsın, bir kanunu anlamakta bir değildirler. Ve bu pek tabiidir. Çünkü herkesin anlayışı bir değildir ve olamaz. Gene pek tabiidir ki, kanun ne kadar Türkçe olursa olsun, halk onu, hak bilgisini, sanatını bilenler kadar anlıyamaz. Fakat bu böyledir diye, kanunlarımızı elden geldiği kadar sâde bir Türkçe ile yazmaktan neden kaçınmalı? Vaktiyle İncil'i hıristiyan milletlerin dillerine, Kuran'ı Türkçeye tercüme ettirmek istemiyenler gibi, kanunları anlamak işini de bir iki cercinin elinde soygunculuğa âlet mi yapmalı?

Ne de olsa, çoğunlukça söylenen dilde yazılan kanunu, halk şüphe yok ki diline aykırı bir yolda yazılanlardan bin kere daha iyi anlar! Kârın en büyüğü de budur. Ve gene hiç değilse, aydınlarımız yaban yere lûgat kitapları içinde ömür öldürmekten kurtulmuş olurlar.

Böylelikle, hak ve kanun fikri; halkımıza, yurdumuza bugüne uymıyacak kadar yayılmış işlemiş, sinmiş olur.

Hem biz türküz. Niçin ve neden Türkçeden başka bir dille, bir üslûpla kanun yazalım?!

Dilimiz dillerin en zenginidir. Hem kelime hem de terimler bakımından.

Yazılarımızda, şiirlerimizde, bilgi alanında, kanunlarda ve her şeyde, Türkler vatanında yalnız Türkçe şakımalıdır.

Türk birliğine, ancak ve yalnız bu yoldan gidilir.

Türk diline ihanet, Türklüğe hainlik olur.

Tanrı geçmiştekileri hoş görsün.

***

"Herkes kanunu bilir sayılır!"ı prensip olarak ortaya koyduktan sonra, halka — hem de Türkler vatanında — Türkçeden başka bir dille söyliyen kanun yapanın, böyle bir prensipe dayanmağa ne hakkı vardır?

Sizi biraz düşündürmek ve biraz güldürmek için o pek meşhur, ve hâlâ, dermansız bilginlerince hasreti çekilen mecelleden bazı misaller vereyim:

(Demahazaka) ne demek biliyor musunuz?

Bağışladığınız bir şeyden dönmek isterseniz, (Demahazaka) bulunmamalıdır. Fakat bunun mânasını anlıyalım.

Haydar mollanın şerhini açıyoruz. Şu yolda bir izah görüyoruz:

Fıkaha, hibeden rücua mevanii seb'ayı Demahazaka harfleriyle cemetmişlerdir. İmdi "dal" ziyadeye, "mim" vâhib ve mevhubu lehten birinin mevtine, "ayın" ivaza, "ha" mâlimevhubun mevhubuleh yedinden hurucuna, "kaf" karabete, "za'„ zevciyete, "he" helâke işarettir. Bu mevanii seb'a bahrikâmilde bulunan ebyatı atiyei arabiyye ile cemedilmiştir."

Fakat alt tarafı hep arapçadır. Okuyamadım, bırakıyorum!

Şimdi bu şerhin, okuyabildiğim kadarını, bir de ben şerh edeyim ki, maksat anlaşılsın.

Bir bağışlamadan, eski terimiyle (hibe) den dönebilmek imkânını kaldıran yedi hal vardır. Bu haller tahakkuk ederse, bağışlamadan dönülemez; demektir. Bunlar mecellenin maddelerinde gösterilmiştir.

Bir de (Teva) vardır.

Bu da nedir, biliyor musunuz?

Bu bir haldir ki galiba vukuunda, şef'e hakkı kaybolur.

Fakat işin tuhafı şu ki bu kelimeyi lûgat kitaplarında dahi bulmak kabil değildir!

Ben bu kelimeyi, eski arap harfleriyle ilk gördüğüm zaman (tüy) diye okumuş ve kendimce mânasını şu yolda vermiştim:

Bu olsa, olsa (tüymek)tir. Yani bir kimsenin hakkının tüymesi, elden kaçırılmasıdır, demiştim!

Hâlâ mahkemelerimizce eski üslûba göre yazılan ilâmları anlamak oldukça zor bir iştir.

Birçok defalar mahkeme kararını dinliyenlerin, karar okunup bittikten sonra, bir şey anlamadıklarından olacak (amin!) dediklerine şahit oldum.

Yalnız şahit olmadım.. Doğrusunu söylemeliyim ki, duaya ben de ortak oldum!

***

Ne yapmalı?

Yapılacak şey, pek sâdedir.

Kanunları, Türkçe yazmalıdır. Yalnız kaide bakımından değil, kelimeleriyle, terimleriyle her şeyile Türkçe yazmalıdır.

Buna imkân var mıdır?

Herhalde, eski ve şimdiki yazılış tarzlarından çok daha fazlasiyle.

Gelecek yazılarımızda bunu göstermeğe çalışacağız.

Yüksek Sıhat Şûrası çalışmalarını bitirdi

İki gündenberi Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığında toplanmakta olan Yüksek Sağlık Şûrası dün toplantılarını bitirmiştir. Şûra, dünkü toplantıda adliye meselelerine ait dosyaların incelenmesini bitirmiş ve memleketimizin sağlık durumu ve bilhassa bulaşıcı hastalıkların gidişi ve mücadele şekilleri hakkında verilen izahları dinlemiş ve bugünkü durumun genel bakımdan memnuniyet verici olduğu sonucuna varmıştır.

Macaristan'dan gelen pamuklu dokumalar

Ticaret ofisi Macaristan'dan, pamuklu dokuma getirtmektedir. Bunlardan birinci parti gelmiş ve bu cins mallara en çok muhtaç olan otuz vilâyete dağıtılması işi sona ermiştir. İkinci parti İstanbula gelmiştir. Bunun da ucuz fiyatla önümüzdeki günlerde tevziatına başlanacaktır. Bunun arkasından başka partiler gelecektir.

—(BU GECE)—

Nöbetçi Eczane

İstanbul Eczanesi

GÜNÜN GÖLGESİ

İlkokul öğretmenleri

Bir vilâyet gazetesinde gözüme ilişen bir fıkra, o sütunlarda bir münakaşa geçmiş, bu münakaşadan bahsediyor. Çekiştirilen mesele, ilk okul öğretmenleridir. Fıkra sahibi, "bugün Cümhuriyet Türkiye'sinde en ağır yükü omuzlarına alanlar ilk okul öğretmenleridir" dediğine göre, kendisi maarif ordusunun bu fedakârlarından yanadır.

Ben asıl, o vilâyetin başka bir gazetesinde ilk okul öğretmenlerini çekiştiren doktorun yazısını okumak isterdim. Merakım şudur: "Hakikaten kültürümüzün en güç dâvasında omuzuna en ağır vazifeyi yüklenen ilk okul öğretmeni için - hele köylerdekiler için - ne söyliyebiliyorlar?

Endazesiz konuşmanın zararlarını görmüşüzdür. İddialarımızın, bilhassa geniş bir kütleyi alâkalandırdığı zaman, çok kuvetli kanaatlere ve olaylara dayanması lâzımdır.

İlk okul öğretmeninin nesinden yanıkıyoruz? Bilgisi, devlet öğretmen okullarının verebildiği kadardır. Yüksek okulları takip edememiş olmayı, onun kusuru sayamayız. O zaman, haklı olarak, kendilerini çekiştiren doktor gibi, bir şehir merkezini tercih etmekte elbetteki o da haklı olurdu. Bilgisi, ilk okul çocuklarına yeter. Fakat asıl dâva burada değildir. İlk okul öğretmeninin, en kuvetli cephesi, ülkü sahibi bir insan oluşundadır. İstisnasız diyebilirim ki, hangi köyde hangi öğretmene rastladıysam, onda, sıcak bir yurt sevgisi, yurt meseleleri için çarpan bir yürek ve bu yurdun çocuklarına bir şeyler "öğretme aşkı" buldum. Bunu övünerek söylüyorum.

O öğretmenler ki, büyük şehirlerin nimetlerinden uzak yaşamak zorundadırlar. Gazetenin, kitabın, meslek bilgilerini ve umumî kültürlerini geliştirecek vasıtaların çok kere, mahrumudurlar. Neşriyatı takip etmek imkânlarından uzak yaşamayı göze almışlardır. Hayatta tek teselli leri, dar muhitlerine ışık olabilmektir. Ve olmaktadırlar da...

Onlara saygı duyalım. Feragat ve fedakârlık örneklerini çekiştirmek haksızlık olur.

Kemal Zeki GENCOSMAN

Yerdepremi sahasında zararlar tesbit ediliyor

Erzincan, Tercan ve Kemah'ta yeniden olan deprem hakkında dün şehrimizdeki ilgili makamlara yeni bir haber gelmemiştir. Bu üç yerdeki mülkî teşkiller depremde yaralananların Erzincan Kızılay hastanesine taşınmasına ve depremin meydana getirdiği zararları tesbite ve zarar görenlere yardıma devam etmektedirler.

P. T. T. müdürleri arasında

Çorum posta, telgraf ve telefon müdürü B. Galip Erkle ve Muş posta, telgraf ve telefon müdürü Bayram Remzi Akdamar maaşlariyle yerlerini değiştirmişlerdir.

Türk Hukuk Kurumunun radyo konferansları

Kurum, radyo başına geçerek halka hitap etmek ve bu suretle de faydalı olmak programını senelerdenberi takip etmektedir. Geçen sene aile hayatı hakkında hukukî-içtimaî fikirlere dayanarak görüşmeler yapan kurum, etraftan çok takdir ve tesvik görmesinden bu sene cesaret aldı. Ve aşağıda görüldüğü sekilde bütün görüşmelerini (aile) üzerinde topladı. Halkın daha fazla alâka göstereceğini ve bu çok esaslı mevzulardan faydalanacağını ümit ederiz.

6. 1. 1942 salı, B. Refik İnce Manisa Mebusu Aile cemiyetin temelidir.

13. 1. 1942 B. H. Avni Göktürk, Siyasal bilgiler Okulu profesörlerinden: Düğün masraflarının aile hayatına tesiri.

20.1.1942 B. Galip Gültekin, Konya mebusu: Türkün hakiki aile hayatı.

27. 1. 1942, B. Bülent Esen Hukuk Fakültesi doçentlerinden: aile hayatında çocuklar için sigorta.

3. 2. 1942 B. Hidayet Sanal, Devlet Şurası muavinlerinden, Aile hayatında misafirliğin içtimaî ve ahlâkî neticeleri.

10. 2. 1942, B. Fehmi Kural, avukat: Eski ve yeni aile hayatımızın farkları.

17. 2. 1942, B. Hikmet Belbez, hâkim: Aile hayatında çocukların tatil zamanı.

24. 2. 1942, B. Fazıl Sur: Siyasal Bilgiler Okulu profesörlerinden: Aile hayatında iktısat ve tasarruf.

3. 3. 1942, Bn. Enise Arat: Maliye Vekâleti millî emlâk U. Md. şeflerinden: İyi bir ailenin millî hayata temin edeceği faydalar.

10. 3. 1942, B. Zühtü Velibeşe: Avukat, Aile hayatında erkek çocukların terbiyesi.

17. 3. 1942, B. Nihat Erim: Hukuk fakültesi profesörlerinden: Aile hayatında kız çocukların terbiyesi.

24. 3. 1942: Bn. Melâhat Ruacan: Sulh hâkimi, Aile hayatında muaseret âdabı.

31. 3. 1942, B. Kemal Turan: Isparta Mebusu, Bekâr hayatı.

7. 4. 1942, B. İmran Ökten, Ankar ticaret mahkemesi âzasından: Aile hayatında kaynanalara düşen vazife.

14. 4. 1942, B. N. Cemal Nazikoğlu, Nafıa Vekâleti birinci hukuk müşaviri: Aile hayatında karının kaynanalara karşı vazifesi.

21. 4. 1942, B. Nejat Sav, Avukat: Aile hayatında hısım ve akrabanın mevkii.

28. 4. 1942, B. Sezai Erkut: D. Muhasebat müddeiumumi muavinlerinden, aile hayatında muhabbetin ve fedakârlığın rolü.

5. 5. 1942, B. Refik İnce: Manisa Mebusu, Asker allelerine karşı vazifelerimiz.

Toprak kanun projesi Meclise sevkolunacak

Aldığımız haberlere göre Ziraat Vekilliği toprak kanun projesi üzerindeki çalışmalarını bitirmiştir. Proje, önümüzdeki günlerde Büyük Millet Meclisine yollanmak üzere Başvekilliğe verilecektir.

ÇAĞRI

× Dahiliye encümeni 17-XI-941 pazartesi günü umumî heyetten sonra toplanacaktır.

× İktısat encümeni 17-XI-941 pazartesi günü umumî heyetten sonra toplanacaktır.

× Ziraat encümeni 17-XI-941 pazartesi günü umumî heyetten sonra toplanacaktır.

× Maliye encümeni 17-XI-941 pazartesi günü umumî heyetten sonra toplanacaktır.

× Gümrük ve İnhisarlar encümeni 17-XI-941 pazartesi günü umumî heyetten sonra toplanacaktır.

× Arzuhal encümeni 17-XI-941 pazartesi günü umumî heyetten sonra toplanacaktır.

× Nafıa encümeni 17-XI-941 pazartesi günü umumî heyetten sonra toplanacaktır.

Bugünkü at yarışları

Sonbahar at yarışlarının sekizincisi bugün saat 14.30 da şehir ipodromunda yapılacaktır. Programda beş koşu vardır. Bunlar içinde saf kan ingilizlerle arap hayvanlarına mahsus iki handikap bilhassa şimdiye kadar olanlardan daha cazip ve güzeldir. Neticeleri her halde çok merak uyandıran bu koşuların heyecanlı olacağını tahmin etmekteyiz.

Birinci koşu :

Hiç koşu kazanmamış üç yaşındaki saf kan arap tayları içindir. İkramiyesi 180 lira mesafesi 1600 metredir. Bu koşuya girebilecek evsafta ancak bir tay olduğundan yalnız koşacaktır. O da B. Hakkı Korkut'un Sülünü'dür.

İkinci koşu :

İki yaşındaki ve hiç koşu kazanmamış yerli saf kan ingiliz erkek ve dişi taylar içindir. Kazananlara verilecek para 400 lira, koşunun uzunluğu 1200 metredir. Bu koşuya dört tay yazılmıştır.

1 — Baron (F. Özdemir),
2 — Davalacıro (S. K. Osman)
3 — Şenkız (K. Yıkılmaz)
4 — Saron (Y.Ün)

Bunlar arasında şimdiye kadar bir koşu yapan ve o koşuda da kuvetli rakiplerle karşılaşarak bir derece alamıyan B. Kadri Yıkılmaz'ın Şenkız ismindeki tayını diğerlerine göre şanslı buluyoruz. Kendisinin tek rakibi Davalacırodur.

Üçüncü koşu :

(Handikap) üç ve daha yukarı yaştaki saf kan ingiliz at ve kısraklar içindir. Kazananlara verilecek para, 375 lira, koşunun uzunluğu 2000 metredir. Koşuya yedi halis kan yazılmıştır.

1 — Dandy (H. Alakuş) 65 kilo,
2 — Romans (H. Sait) 61 kilo,
3 — Komisarj (Dr. Seferof) 60 kilo,
4 — Karanfil (A. Atman) 60 kilo,
5 — Yetiş (A. Aynagöz) 58 kilo,
6 — Özdemir (A. Atman) 56 kilo,
7 — Gönca (A. Atman) 53 kilo.

Bu koşu günün ve bu mevsimin en güzel yarışlarından birisi olacağa benziyor. Memleketimizin en iyi saf kanlarını bir arada göreceğiz. Düşündüğümüze göre bu yarış B. Ahmet Atman ahırı ile Dandy arasındadır. Romansın bu ağır pist üzerinde bir şey yapacağını düşünmüyoruz.

Dördüncü koşu :

Handikap. Dört ve daha yukarı yaştaki saf kan arap at ve kısrakları içindir. Kazananlara verilecek para 300 lira, koşunun uzunluğu 2200 metredir. Koşuya 9 hayvan yazılmıştır.

1 — Bora (R. Baysal) 65 kilo,
2 — Mihrican (S. Akson) 62 kilo,
3 — Ceylantek (N. Sümer) 61 kilo,
4 — Örnek (H. Güçlü) 60 kilo,
5 — Yel (K. Odabaşı) 59 kilo,
6 — Aşkın (S. Böke) 55 kilo,
7 — Payaza (K. Köktener) 53 kilo,
8 — Yıldırım (R. Alyürük) 50 kilo,
9 — Ünal (M. Bayram) 47 kilo.

Günün en kalabalık koşuunun sonunu bulmak epey güçtür. Geçen hafta hiç ümit edilmediği halde 1800 metreyi çok güzel koşarak çıkaran Örnek eğer ayağına bir şey olmazsa bu koşuyu da kazanabilir. Kendisinin en kuvetli rakibi olarak evelâ Mihricanı, sonra Borayı görmekteyiz. İki haftadır ikinci olan Ceylanteke sahibinin bineceğini işittik. Her biri sahanın birer kurdu olan profesyonel cokeyler arasında bir amatör binicinin ne dereceye kadar muvaffak olabileceğini yarışta göreceğiz. Sahanın fazla çamurlu olması dolayısiyle hafif kilo taşıyan hayvanlardan birinin araya karışması da mümkündür.

Beşinci koşu :

Dört ve daha yukarı yaştaki ve sene zarfında hiç koşu kazanmamış saf kan arap at ve kısrakları içindir. Kazananlara verilecek para 250 lira, koşunun uzunluğu 2000 metredir. Koşuya dört hayvan yazılmıştır.

1 — Önal (N. Eker)
2 — Merzuk (R. Özrancak)
2 — Merzuk (R. Özsancak)
4 — Tuna (İ. H. Tekçe).

Bu koşuda iki hayvan dikkati çekmektedir. Bunlardan birisi Tuna, diğeri Demirdir. Demiri Ankara geçen sene yaptığı bir sürprizden tanır. Tuna ise malûm. Koşunun bu iki hayvandan biri tarafından kazanılması ihtimalini kuvetli buluyoruz.

Çifte bahis üçüncü ile dördüncü koşular arasındadır.

Halkevinde "Tarihten Çizgiler„ karikatür sergisi açıldı

Ressam Salih Erimez'in vücuda getirdiği yeni eserlerden mürekkep ikinci "Tariten çizgiler" karikatür sergisi dün Halkevi salonunda açılmıştır. Her gün saat 10 dan 12 ye kadar ve 14 ten 18 e kadar 15 gün müddetle açık bulunacaktır.

Dil köşemiz

Dairelerde ilân dilinin biraz düzeltilmesini istemek sırası gelmiştir. "İkmali inşaat"; "yapı tamamlama" demektir: ".... Hükümet konağı yapısının tamamlanma işi eksiltmeye konmuştur.„ "Elbise diktirilecek„: Niçin esvap değil de, elbise! "Alâkadarların nazarı dikkatine": Niçin sadece "alâkalıların dikkatine" değil?. Bilhassa iktisat ve ticaret işleriyle uğraşan bazı tesislerimizin dilinde de frenkçeye lüzumsuz bir kayış var. "Kontrolör" ne demek? Ya "kontrol memuru", yahut kısaca "kontrolcü" diyebiliriz.

★

"Zayiat" yerine "kayıplar", kullanmalıyız. "Garanti" için "inanca" diyoruz. Bizim için eski hâtırası pek iyi olmıyan şu "zaferi nihaî" sözünü de artık "sonuncu zafer" e çevirelim. — DİLCİ

YANKILAR

Ve sevdire sevdire !

Dilin özleşmesi ve durulması konusu üzerinde güzel bir yazı yazan Peyami Sefa, şu önergede bulunuyor:

"Seve seve, azar azar, yavaş yavaş"

Eğer arkadaşımız bunu yazarlara öneriyorsa şunu da katalım:

"Sevdire sevdire"

Çünkü şimdiye kadar birçok güzel kelimelerin tutunmamış olmasına yol açan, kalem sahibinin onları sevdirmeğe girişmemesi olmuştur.

***

Baltacıoğlu'nun "parçaları" !

Profesör Baltacıoğlu, Tan gazetesinde "Parçalar" başlığı altında kısa kısa yazılar yazıyor. Geçen gün Vâ-Nû da bundan bahsettiği bir yazının üstüne "Baltacıoğlu'nun Parçaları" başlığını koymuştu.

Baltacıoğlu'nun "Parçalar" ı deyince benim aklıma kıymıklar geldi; sizin gelmiyor mu?

***

Şûra - Danışak !

Eski bir sözlükte arapça *şûra* kelimesini karşılıyan *danışak* sözü, Ulus sütunlarına geçmişti.

Bana öyle geliyor ki bu güzel kelimeyi yeniden diriltmek için Yüksek Sıhat Şûrasının toplantısından faydalanabilir, buna "Yüksek Sağlık Danışağı" diyebilirdik. O zaman danışak gelir, yıllardanberi, yerini çalmış olan şûrayı dil dışarı ederdi.

Mademki dil savaşındayız; bunu topyekûn savaş hâline koysak fena mı olur?

***

Şive kurallarını unutmıyalım !

Türkçeyi gayet iyi bildiği iddiasında bulunan bir yabancı tanıdığım, "bir çukulata kutusu" ile "bir kutu çukulata" terkipleri arasında mâna ayrıntısını kavrıyamamıştı: kelimeleri bildiği, fakat şiveye, gereği gibi, akıl erdiremediği için.

Bizde öz Türkçe söylemeğe ve yazmağa savaşırken şiveye saygıyı da unutmıyacağız. Şive, belirli yerlerde belirli fiilleri kullanmayı, kelimeleri sıralarken kendi kurallarını göz önünde bulundurmayı emreder.

İki kelimeyi, meselâ, ele alınız: *zevç* karşılığı koca ile *zevce* karşılığı karı. *zevç zevceyi* Osmanlıca sırasiyle Türkçeye çevirecek olursanız, koca karı olur ki, bilirsiniz, bu, *acuze* demektir. Karı koca diyeceksiniz.

İnebolu'dan gelen bir telgrafta şu cümle vardı: *"İki gündür, devamlı olarak yağan yağmur, dün gece yarısı kara çevirilmiştir."* Halbuki cümle — şive kuralına uygun olarak — şöyle bitecekti: "kara çevirmiştir"; "kara dönmüştür."

T. İ.

Halk ve yarı - aydın !

Sayın dostum ve üstadım doktor Saim Ali Dilemre dünkü Ulus'ta çıkan bir yazısında diyor ki:

"Söz uçar, yazı kalır" derler; bizde "yazı uçuyor, söz kalıyor."

Gazetenin aynı sayfasında DİLCİ, aynı görüşü günlük hayattan alınmış bir örnekle desteklemektedir:

"Gazeteler, vekillik yerine kullanılan bakanlığı bıraktıkları halde "tutmamış" suçu altında bulunan bu tâbir halkın dilinde kalmıştır....

..... gene halk "mebus"a "saylav" diyor."

Bunun gibi "bay" ve "bayan" sözleri de, halkın ağzına tutunmasaydı, ancak zarfların üzerinde kalacaktı.

Kendisine anlatılan ve öğretileni gerçeğe alan ve inanan halk, bizde köktür. Onda her şey kökten sürer.

Kendine bir türlü yer beğenemiyen yarı-aydın ise dallarına kalem asısı zor tutan yoz bir fidanı andırıyor.

HÂDİSELERİN ARDINDA

Zaman

Bazı kimseler, felâket ve acı anlar dışında da, "zaman" ı öldü veya onu savuşturmak için türlü lere başvururlar.

Düşünülmez ki, "zaman" geli sana ve o insan cemiyetine gülün geçti mi, geri dönmesi şöyle du arkasına bile dönüp bakmaz.

"Zaman" ı öldürmek isterler: buki zaman öldürülmez; onu öl düm sanmak, kendini aldatma kendine hainlik etmekten başk şey değildir.

O, durmadan geçen ve geçerke den geldiği kadar kendisinden dalanmak gereken en kuvetli, en ğerli bir yaşamak unsurudur. K ki, "zaman", hayatın insana açtı bir defa harcandı mı bir daha y konmıyan bir kredidir.

"Zaman" dan değerli hangi u vardır ki?

Yaşıyan insan, bu dünyada bi şeylere tekrar kavuşabilir. Fakat bettiği "zaman" ı bir daha bula "An" hüviyetiyle durmadan bir ardından gelen "zaman", bir de mahsustur; bugünün "zaman" ı b nündür; bugününkü yarına geç diği gibi, dünkü de bugüne dönmez.

"Zaman" ı hoş geçirmek, boş çirmek demek değildir; onu kana na doldurmak, onun hakkını ver gerektir; "zaman" hakkını alma kendinden sonra gelen zamanlar, sandan ve insan cemiyetlerin öcalırlar.

Tarihe bir göz atılınca, görülür en büyük acıları, en korkunç felâ leri "zaman" ı ihmal etmiş, onu dürmek gibi suykastlar düşünmüş ya yapmış olan insan ve insan to lukları çekmiş ve görmüştür.

Çok korkunç olan "zaman" öcünden kurtulmak için, insanın insan topluluklarının bir tek s vardır:

Çalışmak !

İyiye çalışmak; durmadan, yı dan çalışmak; zamanla birlikte i lemek şıarı, kendi terbiyesinin te li olan millet ve memleketlere "z man" daima gülümsemiştir.

Hikmet TU

İş sigortaları kanun projesi B.M. Meclisin

Aldığımız haberlere göre İkt Vekilliğince hazırlanarak Büyük let Meclisine sunulmuş olan iş gortaları kanun projesi nafıa en meninde incelenmektedir. İş ve bulma teşkilleri hakkındaki proje dahiliye encümeninde incelenme dir. İş müddetleri nizamname siyle, hazırlama, tamamlama işleri biribirleriyle ilgisi olan işler hakk daki nizamname projeleri İktısat v killiği iş daireleri reisliğince haz lanarak Başvekilliğe verilmiştir.

Ankara dün hakikî bir kış günü geçirdi

Dün Ankara'mız tam mânasiyle kış geçirmiştir. Bir soğuk dalg Orta Anadolu üzerine akmış, şim doğudan soğuk rüzgârlar esmesi sebep olmuştur. Bu yüzden dün şeh rimizde en yüksek ısı sıfırda kalm ve en düşük ısı da sıfırın altında ye inmiştir. Bu sebeple Ankaram dün sonbahar içinde kara kışın gününü yaşamıştır.

Sivas'ta kar

Sivas, 15 a.a. — Dün öğleden sonra fasılalı olarak şehrimize kar yağmıştır.

Ankara şehrinin un ihtiyacı tesbit ediliyor

İaşe Müdürlüğü şehrin un ihtiyacını tesbit etmek üzere yeni tetkiklere başlamıştır. Bu arada her aileye bir vesika verilmekte ve bu vesika ile o ailenin fertlerinin yaşları ve işleri hakkında bazı sorular sorulmaktadır.

Bu hususta verilen malûmata göre fırıncular ekmek yapmak için halkın ihtiyacını karşılıyacak miktarda un aldıkları halde bunların hepsinden ekmek yapmamakta, börekçilere, tatlıcılara satmaktadırlar. Bu gibi hareketlerin önünü almak ve her furuncuya bölgesinin ihtiyacını karşılıyacak miktarda ekmek yapabilmesini temin edebilmek üzere bu tetkikler yapılmaktadır.

Millî Korunma Kanununda yapılacak değişiklikler

İlgili yerlerden verilen haberlere göre, koordinasyon heyeti millî korunma kanununda yapılacak değişiklige dair olan kanun projesini kabul etmiştir. Proje önümüzdeki hafta içinde Büyük Millet Meclisine sunulacaktır.

DIŞ POLİTİKA

Amerika'nın yeni adımı

Amerika mebuslar meclisi bitaraflık kanununda değişiklik yapılması için hükümet tarafından ileri sürülen teklifi kabul etmiştir. Teklifle hükümet şu iki maddenin değiştirilmesini istiyordu:

1 — Amerika ticaret gemilerini silâhlanmaktan alıkoyan maddenin kaldırılmasını.

2 — Ticaret gemilerini tehlikeli bölgelerdeki limanlara girmekten alıkoyan maddenin kaldırılmasını.

Bu meselede bir noktayı daima hatırda tutmak gerektir ki devletler hukukunun umumî kaideleri, Amerika'nın her iki şeyi de yapmasına engel değildir. Bitaraf bir memleketin ticaret gemileri silâhlanabilir. Silâhlanma, bir korunma tedbiri olarak tanınmıştır. Ve gene bitaraf bir memleketin ticaret gemileri, harp hukukunun kayıtlarına uymak şartiyle, her limana uğrıyabilir. Fakat Amerika, bu haklar üzerinde fazla durmak yüzünden 1914 harbine sürüklendiği için bu defa kendi isteği ile bu haklardan kendini yoksundurmuştu. İşte şimdi hükümet bu kayıtların ortadan kaldırılmasını teklif ediyordu.

Hükümet önce yalnız birinci kaydın kaldırılmasını, yani gemilerin silâhlandırılmasını istemişti. Bu teklif mebuslar meclisinde görüşülerek kabul edildi ve âyana gönderildi. Âyanda görüşülürken, hükümet ikinci maddenin de değiştirilmesine lüzum gördü ve âyan meclisi her iki maddeyi de hükümetin teklifine uygun olarak değiştirdi. Mebuslar meclisi önce yalnız birinci maddeyi değiştirmiş olduğundan lâyiha, ikinci maddenin de değiştirilmesi için tekrar mebuslara gönderildi. İşte şimdi mebuslar meclisi de âyanın kararına uyarak kanunun her iki maddesini de değiştirmektedir.

Mebuslar meclisi bu kararı on sekiz gibi küçük bir ekseriyetle vermiştir. Vaşington'dan verilen habere göre, lâyihadan yana 212 mebus rey vermiş, lâyihaya karşı verilen reylerin sayısı da 194 ü bulmuştur. Reylerin partilere göre ayrılması da dikkate lâyık olan bir noktadır. Lâyihadan yana rey veren mebusların 189 u demokrat, yani Cümhurreisinin partisinden ve 22 si de cümhuriyetçidir. Lâyihaya karşı rey verenlerin 137 si cümhuriyetçi ve 53 ü demokrattır. Bu neticeye göre, 53 demokrat liderlerine karşı rey vermişlerdir. Fakat bu, 22 cümhuriyetçinin Ruzvelt ile birlikte yürümesiyle biraz telâfi edilmiştir.

Şimdiye kadar harp ile ilgili olan hiç bir lâyiha, mebuslar meclisinden bu kadar az bir ekseriyetle çıkmış değildir. Ve Cümhurreisinin son dakikada meclis reisine yolladığı mektupla reyler üzerine tesir yaptığı göz önünde tutulacak olursa, bu neticenin şümul ve mânası daha açık olarak belirmektedir. Vaşington'dan bildirildiğine göre, Mister Ruzvelt bu mektubunda menfi bir kararın ingiliz, rus ve Çin halk efkârı üzerinde hasıl edeceği tepkiye mebusların dikkatini çekmiştir.

Lâyihanın meclisten küçük bir ekseriyetle geçmesi, Amerika gazeteleri tarafından başka başka tefsirlere uğramıştır. Bazı gazeteler Amerika'daki grevlerin buna âmil olduğunu iddia ediyor. Bazı gazeteler ise, verilen kararın ehemmiyetine işaret etmektedirler. Bu ikinci iddia daha doğru olmak gerektir. Gerçi meclisin bu kararı, Amerika hükümetine bitaraflarını istifade ettikleri hakları geri vermekten daha ileri gitmiyor. Fakat bugünkü şartlar göz önünde tutulacak olursa, Meclis kararının daha derin bir mâna ifade ettiği görülür. Almanya bu hakları tanımıyacağını açıktan bildirmiştir. Amerika da bitaraflık kanununu kabul etmekle bu haklardan istifadeye kalkışmanın tehlikeli bir hareket olacağını itiraf etmiş bulunuyor. Harp başlıyalı işler bu çığır üzerinde yürümüştür. Şimdi ansızın Amerika, ticaret gemilerini silâhlıyarak ingiliz limanlarına eşya ve harp malzemesi taşıyacağını bildirmektedir. Bu harekette Almanya'ya karşı açık bir meydan okumanın tezelmemesi mümkün değildir. İşte meclisin tereddüt etmesindeki hakiki sebep bu olmak gerektir. Mebuslar meclisi bunu, Almanya'ya karşı harp ilânına kadar varacak derecede önemli ve şümullü bir hareket saymış olacaktır. Aylardanberi, gerek alman ve italyan basını ve gerek Amerika'daki "inhisarcı" gazeteler tarafından bu mesele etrafında yapılan neşriyat da böyle bir kanaatin yerleşmesine sebep olmuştur.

Bununla beraber, eğer Almanya bunu harp ilânı için bir vesile addetmezse — ki edeceğe pek benzemiyor — Amerika'nın 1914 harbinde olduğu gibi, bu haklar üzerinde durarak Almanya ile meseleye çıkarmak istemiyeceğine şüphe yoktur. Çünkü Amerika hükümeti, Almanya'dan bu haklara ve bu arada daha başka haklara riayeti bekliyeceğini çok defa tekrar etmiştir. Ruzvelt nazarî haklara riayete zorlamak peşinde değildir. İş görmek istiyor. Esasen Amerika, son bir sene içinde harp karşısında aldığı vaziyet ile bitaraf devlet hakları üzerinde durabilecek bir halde de değildir. Bitaraflık haklarından istifade edebilmek için bitaraf olmak gerektir. Halbuki Amerika çoktan böyle bir yoldan ayrılarak her ne bahasına olursa olsun İngiltere'ye yardım yoluna sapmış bulunuyor. Meclisin son kararı bu yol üzerinde atılmış yeni bir adımdır.

A. Ş. ESMER

Akdeniz'de İngiliz filosu yeni gemilerle kuvetlendirildi

Ark Royal'dan yalnız bir tek kişi kayıp

(Başı 1. inci sayfada)

yollarını kesmek üzere daha kesin olarak hareket edebilecektir.

"Amiral Cunningham'ın muvaffakıyetleri, general Rommel ordusunun inşası için lâzım olan merhale yoluna karşı yapılan seferin ancak bir başlangıcıdır.

"Birçok darbeler almış olan İtalyan donanmasının gerçek kıymetine gelince, bu donanmanın vaziyeti, şu haberle kendisini göstermektedir: İki ağır İtalyan kruvazörü, bunların yarısı kadar küçük olan iki İngiliz kruvazörü karşısında kendi destroyerlerini ve muhafazaya memur oldukları ticaret gemilerini bırakarak kaçmışlardır.

"Akdeniz'deki İngiliz stratejisi, Libyadaki Mihver kuvetlerine karşı yapılacak taarruzun ilk hazırlıklarını teşkil edecek şartların tesisini hedef almaktadır. Amiral Cunningham'ın bu hareketleri şimdiki hızla devam edecek olursa, general Rommel mahvolmuştur.

"Susuz ve yiyeceksiz bir memlekette, zırhlı nakliyat vasıtaları az olmakla beraber, öteki bakımlardan sayıca üstün bulunan ve sağlam bir inşe yoluna malik olan bir düşman karşısında, general Rommel'in münakale yolları kesilecek olursa, vaziyeti çok tehlikeli olacaktır.„

Ark Royal'in mürettebatı Kurtarıldı

Londra; 15. a.a. — Resmen bildirildiğine göre, Akdeniz'de batmış olan Ark-Royal tayyare gemisi mürettebatından yalnız 18 kişi kayıptır.

Yalnız bir tek kişi kayıp

Londra, 15 a.a. — Bahriye Nazırlığının tebliği:

Ark Royal mürettebatından yalnız bir kişinin kaybolduğu hakkında şimdi malûmat gelmiştir.

Ark Royal'in öcü alınacak

Liverpool, 15 a.a. — Bahriye Nazırı Mr. Alexander burada bir nutuk söyliyerek bilhassa demiştir ki:

"— Hood'un öcünü aldığımız gibi Ark Royal'in de öcünü alacağız.„

Lifleri uzun pamuklar hakkında verilen karar

Memleketimiz pamuklarının aynı usulde çırçırlanması ve en iyi usulün tatbiki ötedenberi üzerinde durulan mevzulardan biridir. Yurdumuzda Ziraat Vekilliği tarafından dağıtılan uzun lifli akala ve klevland pamukları için bu mesele ayrı bir ehemiyet kazanmış bulunmaktadır. Ziraat, Ticaret ve İktısat Vekillikleri arasında kurulan bir komisyonda bu mesele bir müddettenberi görüşülmekte idi. Haber aldığımıza göre komisyon çalışmalarını bitirmiş ve uzun lifli pamukların Amerika'da olduğu gibi destereli çırçırlardan geçirilmesini karar altına almıştır.

Bugünkü şartlar yüzünden şimdilik ihtiyarî olarak tatbik edilen bu kararın yeni çırçır fabrikaları kurulması kolaylaştığı zamanlar geldiğinde mecburî bir mahiyet alması beklenmekedir.

Karadeniz'de fırtınadan bir vapurun pervanesi koptu

Zonguldak, (Hususî) — Birkaç gündenberi Karadeniz'de oldukça şiddetli fırtına devam etmektedir. Fırtına yüzünden Samsun'dan limanımıza gelmekte olan Altay vapurunun Cide açıklarında pervanesi düşmüştür. Vapurun telsizle yaptığı yardım isteği üzerine Karadeniz postasını yapmakta olan Erzurum vapuru ve limandan Kozlu romorkörü yardıma gitmişlerdir. Erzurum vapuru Altay'ı yedeğine alarak Amasra önlerine getirmiş ve vapur sonradan Kozlu romorkörü yedeğinde liman içerisine alınmıştır. Başkaca bir ziyan bulunmamaktadır.

Maloyaroslaveç'te on beş gün süren Muharebeyi rus kıtaları kazandılar

200 tank ve 500 kamyondan başka Almanlar 35.000 asker kaybettiler

Londra, 15 a.a. — Ruslar, Moskovanın cenup batısına yüz kilometre mesafede bulunan Maloyaroslavetz'in etrafında 15 gün süren bir meydan muharebesi kazanmışlardır. Şimdi ruslar, 200 alman tankıyle 500 kamyonun tüten enkazı ve 35.000 alman cesedinin bulunduğu tepeleri ellerinde bulunduruyorlar.

Kuybişef'te bu meydan muharebesine harbin en mânalı zaferi olarak bakılmaktadır. Çünkü bu zafer rusların, Napolyon'un hezimetini intaç eden hal ve şartlar yani bütün almanların şikâyet ettiği kar, sis ve yağmur içinde en güzel bir tarzda harp ettiklerini göstermektedir.

Maloyaroslavetz'in batısındaki ormanlarda tank tümenleri püskürtülmüştür. Almanlar bu ormanlardan şehre hücum ediyorlardı.

Cephede kazanılan bu son muvaffakıyetler, General Zukof tarafından hazırlanan ve general Golucef tarafından mükemmel bir surette tatbik edilen plânların bir neticesidir. General Golucef verilen talimatı yerine getirmek için kar fırtınası olan bir günü seçmiştir.

Almanlar bundan evel yaptıkları hücumlarda ormanları geçmiye muvaffak olmuşlardı. Rusların müdafaları, her alman hücumunu bir boza çevirmişti.

Almanların, Leningrad cephesinde teşebbüsün rusların eline geçtiğini gazetelerde çıkmasına izin vermiş olmalarını gözden kaçırmamak gerektir.

Moskova cephesinde de teşebbüsün rusların eline geçmesinin gecikmiyeceğini gösteren alâmetler vardır.

Muharebeler şiddetleniyor

Moskova, 14 a.a. — Pravda gazetesinin harp muhabiri bildiriyor:

"Dün cereyan eden muharebeler bilhassa Volokolamsk ve Narofominsk kesimlerinde şiddetli olmuştur. Birkaç yerde Sovyet kıtaları karşı hücumlar yapmışlardır. Moskovanın sol cenahındaki muharebe her saat geçtikçe şiddetlenmekte ve birkaç kesimde almanlar yeni ihtiyatlar getirmektedir. Bir alman motörlü piyade alayı tankların yardımiyle perşembe günü - V - işaretiyle gösterilen yere kadar bir yarma hareketi yapmışlar ve - Sh - remziyle ifade edilen yere doğru yollarına devam etmişlerdir. Burada Sovyet kuvetleri almanların yolunu kesmiştir. Muharebeler devam etmektedir."

Baş hedef: Vakit kazanmak

Moskova, 15 a.a. — Sovyet radyosu cephedeki askerler için yaptığı neşriyatta şöyle demiştir:

"Vakit kazanmalı, düşmanın yeni manevralarına engel olmak için ne pahasına olursa olsun tutunmalıyız. Düşmanı, bütün kış açık sahada merkezlerimizin kapılarında geçirmeğe zorlamalıyız.

Radyoya göre, almanlar Volkof boyunca ve bundan sonra Tikvin'e karşı bir taarruza başlamışlardır. Almanların gayesi Leningrat ile iç Rusya arasındaki irtibatı kesmektir.

Almanlar, Moskova müdafaasını çevirmek için Kalinin - Moskova ve Tula - Moskova ostratlarını ele geçirmeğe ve bu suretle sovyet hükümet merkezini tamamiyle muhasara altına almağa çalışıyorlar.

Sovyet kıtaları Rostof önünde muharebe etmektedir.

Kırım'da büyük taarruzlarını geliştiren almanlar Sivastopol ve Kerç kapılarındadır. Burada kanlı muharebeler cereyan etmektedir.

Sovyet radyosunun spikeri sözlerini şöyle bitirmiştir:

"Kızılordunun tükenmez ihtiyatları vardır. Bundan başka ordumuz müttefik devletlerin, ehemiyeti gittikçe artan yardımına da güvenebilir.„

Durum bir hafta öncesine göre mükemmel

Londra, 15 a.a. — Annalist aşağıdaki askeri mütaleaları yürütmektedir:

Vahimliğini kaybetmemiş olan Kırım müstesna olmak üzere Sovyet cephesinde durum bir hafta öncesine göre çok mükemmeldir. Bu müddet içinde almanlar dikkate değer hiç bir muvaffakıyet iddia edememişlerdir. Ve Tikvin'in zaptı ve Leningrat'in doğusunda fin kuvetleriyle temas edildiği hakkındaki iddiaları ise ruslar tarafından yalanlanmaktadır.

Londra'nın salâhiyetli mahfillerine bugün gelen haberler hava şartlarının yeniden son derece fenalaştığına işaret etmektedir. Keyfiyet kısmen almanlar tarafından da teyit edilmektedir. Almanlar Moskova'nın işgali imkânsızlığını izah ederken sovyet merkezine giden yolların durumunu anlatıyorlar.

Alman yazarları bu yollardan birinin yürüyen piyadelerin çizmelerine yapışan balçıkla geçilmez bir halde olduğunu söylüyorlar. Taşıtlar bu yapışkan maddeye gömülmektedir.

Bununla beraber ruslar manevra kabiliyetlerini kaybetmişe benzemiyorlar. Tersine olarak devamlı surette mevzii karşı hücumlar yapmışlardır. Buralarda cereyan eden çarpışmalar şiddetli olmuş ve teşebbüs her zaman rusların elinde kalmıştır.

Merkez ve cenup cephelerinde

Londra; 15. a.a. — Moskova radyosunun verdiği resmî haberlere göre, merkez ve cenup cephelerinde harekâtta bulunan Rus kıtaları, 13 sonteşrinde, 25 Alman tankı, piyade askeri veya malzeme taşıyan 300 kamyon, benzin taşıyan dört sarnıç kamyonu, 25 tayyare karşıkoyma tesisini tahrip ve bir piyade alayını imha etmiştir.

Cenup cephesinde iki günlük harekâtta, Rus tayyarecileri, piyade askeri veya malzeme taşıyan 197 kamyon tahrip etmiş ve 600 kadar askeri öldürmüştür.

Yine Rus resmî haberlerine göre, çete müfrezeleri, cephenin bir çok kesimleri boyunca faaliyette bulunmuşlar, 300 kadar Alman subay ve askerini öldürmüşler, benzin depolarına ateş vermişler ve düşmanın münakale hatlarını kesmişlerdir.

Alman - Sovyet harbi uzun sürecek

Nevyork, 15 a.a. — News-Republic, Amerikan dergisinde Max-Wener, şöyle yazıyor:

"Alman - Sovyet harbı muhtemel olarak uzun sürecektir. Sovyetler ise bütün harp müddetince demokrasilerin müttefiki bulunmaktadır. Moskova düşse bile, Leningrad'da, Moskova'da ve Donetz havzasında bulunan bütün endüstri toplulukları Almanların eline geçse bile, doğu cephesindeki harp yine devam edecektir.

"Kızılordu, uzun sürecek bir harbı başarmak kudretinde bulunduğunu isbat etmiştir. Bundan başka, vasıfları ve mu harebe kabiliyeti bakımından hiç bir noktada Alman ordusundan aşağı bulunmadığını da göstermiştir. Moskova mevziine doğru çekilmesi hiçbir zaman bir zayıflık delili olarak ele alınamaz. Bundan başka şunu da unutmamalı ki, harekât harbında istikrar, ancak hücum eden ordu yorgun düştüğü zaman hasıl olabilir.

"Kızılordunun müdafaa kudreti isbat edilmiş bulunmaktadır. Karşı taarruzdaki kudreti ise muhtemel olarak Almanya'nın yorulması ve zayıflaması nisbetinde artacaktır. Bütün muvaffakıyetlerine ve toprak kazançlarına rağmen, Almanya bugün nazik bir durumdadır ve doğu Almanyadaki harekât üslerinden 1500 kilometre kadar uzak düşmüş bulunmaktadır. Alman ordusunun inşe meselesi günden güne daha karışık bir hâl almakta ve kayıplarının ağırlığı ise gittikçe kendisini hissettirmektedir.

"İlk Umumiharp esnasında, Almanya, ölü, ağır ve hafif yaralı olarak topyekûn yedi milyon asker kaybetmişti. Rusya cephesindeki Alman kayıpları, 1914-1918 de bütün cephelerde ayni bir devre içinde uğradığı kayıplara göre, dört defa fazla bir artış nisbeti göstermektedir.

"Kayıplarının şimdiki temposu devam eder ve bu kayıplar iki katına çıkarsa, öyle görünüyor ki alman ordusu, kudretlerinin son haddine varmış olacaktır.„

Moskova önünde sovyet karşı hücumları çetinleşiyor

Stokholm; 15. a.a. — OFİ: Görünüşe göre, Sovyet karşı hücumları çetinleşmektedir. Sovyet kaynakları, Volokolamsk ve Mojaisk bölgelerinde bazı mevzilerin geri alındığını bugün bildiriyorlar. Sözü geçen bölgelerdeki bu muvaffakıyetlerden bahseden müşahitlere göre, dağınık ve muvakkat mahiyetlerine rağmen, bu muvaffakıyetler yeni Alman hücumlarından evel Rus müdafaa hatlarını hırpalıyacak olan Alman topçu mevzilerinin bertaraf edilmesi ihtimalini varit göstermektedir.

Görünüşe göre, Almanlar, bir çevirme tâbiyesi kullanmaktan ziyade, Rus kıtalarının, Rus tanklarının ve küçük teşkilerinin devamlı surette nüfuz etmekte bulunduğu çok seyyal bir cephe karşısında bulunduklarına dikkat etmek zorundadırlar. Bazan Rusları çevirmek isterken kendileri bizzat çevrilmiş vaziyete düşüyorlar. Ruslar için Alman çevirme hareketlerinden kurtulmak ve kuvetlerini geri çekmek imkânı vardır. Almanlar bilmedikleri bir arazide ve sert bir iklim altında harp ediyorlar. Bundan dolayı herhangi bir harekette bulunmak iktidarında görünmüyorlar. Şimdiye kadar aldıkları mevzilerde saplanmış kalmışlardır. Soğuk, kar, çamur, Rus tankları ve Rus çetelerinin bir arada beliren baskısı altında çok defa karşı koymaktan bile âciz kalıyorlar. Rus komutanlığının sürpriz harekâtına girişmesi imkânları bugün vardır. Yalnız şu var ki bu harekât büyük ölçülerde olmıyacak ve Moskova'nın müdafaa tâbiyesi harekâtına dahil bulunacaktır. Almanların hazırlıyacakları sürpriz harekâtı ise şüphesiz ki muvasala yollarının müsaadesi nisbetinde düşecekleri ümitsizliğin derecesine göre geniş olacaktır.

Meçhuller olduğu gibi duruyor

Almanlar, şimdiye kadar hiçbir Borodino zaferinin açmağa muvaffak olamadığı Napoleon'un meşhur yolu üzerine külli kuvetlerini yığmak suretiyle Moskova'nın bütün yolları üzerinde ayni zamanda bir hamleye teşebbüs edecekler mi? Ehemiyetli bir mevki olan Tula'yı her ne pahasına olursa olsun ele geçirmek için Almanların elinde daha kullanabilecekleri zırhlı kuvetler vardır. Bu mevkie Almanlar devamlı hücumlar yapıyorlarsa da kullandıkları kuvet bir netice elde etmelerine kâfi gelmemektedir. Bazı müşahitlerin temin ettiğine göre, Almanlar şimdi mümkün olan bütün yolları kullanmakta ve başlıca beş büyük yoldan hücum kıtalarını getirmektedirler.

Fakat meçhûller ciddî mahiyetlerini muhafazada devam ediyor. Bunlar hepsi ayni meçhûllerdir:

Kış, yollar, Rus takviye kıtaları, lâzımgelen gün ve saatta harekâtın yapılmasına imkân bulunup bulunamıyacağı.

Bir şey gerçek olarak kalmaktadır. Almanlar, cepheye getirdikleri takviye kıtalarını kırda bayırda bırakamazlar. Barındırılmaları için kâfi bir yer bulunmadığından bunları derhal kullanmak zorundadırlar.

Kırım'daki askerî durum çok vahim

Kerç yarım adası işgal olundu mu?

Almanlar denizden sallarla ve havadan paraşütlerle Kafkasya'yı istilâya hazırlanıyorlar

Londra, 15 a.a. — Almanlar İngiltere'nin istilâsı için hazırladıkları salları Tunaya kadar kara yoliyle taşımaktadır. Şimdi almanlar bu salları Kafkasya'ya karşı yapacakları hücumda kullanmağa hazırlanıyorlar. Bunlar şimdi sovyet müdafaalarına karşı kullanılmak üzere Tuna ağzında rus donanmasının Kırım'dan ayrılmasını bekliyorlar.

Hollandalıların bildirdiklerine göre almanlar, son derece hızlı giden küçük motörlü gemilerle altı düz büyük gemiler inşasına gece gündüz çalışıyorlar. Annalist'in mütalealarına göre cenupta Kafkasya istikametinde alman zırhlı ve piyade tümenleri bütün Kerç yarımadasını zaptetmişe benziyorlar. Rusların tehlikeyi tamamiyle kavradıkları açıktır.

Gelen haberler Britanya tayyarelerinin bu çevrede faaliyette bulunduklarını bildirmektedir. Bu tayyarelerin Rusya'ya verilen ve rus mürettebat tarafından idare edilmekte olan Hurricane tayyareleri olması muhtemeldir.

Sovyet kıtalarının Kerç yarımadasını boşalttıkları hakkında mihver kaynaklarından verilen haberler Londra'da teyit edilmemektedir.

Kırım'daki durum fevkalâde vahim

Londra; 15. a.a. — Daily-Telegraph gazetesinin Stokholm muhabirinin bildirdiğine göre, Kırım'da Almanlar Sivastopol ve Kerç kapılarında gibi gözüküyorlar. Kırım'da vaziyet fevkalâde vahimdir. Beş Alman tümeni Sivastopol müdafaalarına şiddetli darbeler indirmektedir. Alman topçusunun daimî bombardımanı altında bulunan Sivastopol şehri ve limanı Sovyet donanması tarafından artık üs olarak kullanılamaz. Kırım'da, Sovyet kuvetleri, şimdiden geceleri, Kerç boğazının öte tarafına geçirilmekte ve orada Fontan ve Taman'daki tabiî ve müstahkem müdafaa mevzilerine yerleştirilmektedir.

Diğer taraftan Daily-Mail diyor ki:

"Kafkasya'ya Kerç'den teşebbüs edilecek olan hücum için elli Alman paraşütçü tümeni, Azak denizi kıyılarında toplanmış bulunmaktadır. Ayrıca von Rundstedt de Rostof'a karşı hücuma yeniden başlamağa hazırlanmaktadır.„

Bir kelime ile bu sabahki İngiliz gazeteleri, vaziyetin son 24 saat içinde vahimleşmiş olduğunu söylemekte mütteftiklerdir.

Rus tayyareleri yeni bir silâh kullanıyorlar

Londra; 15. a.a. — Tankları tahrip etmek için Rus tayyarelerinin yeni bir silâh kullanması, Almanları hoşa gitmiyecek bir hayrete düşürmüştür. Almanların söylediklerine göre, Stormovik pike bomba tayyareleri son derece tehlikeli bir torpille mücehhezdir. Bu torpiller isabet ettiği zaman tankın zırhında bir delik açmakta ve sonra arabanın içinde patlamaktadır.

Ruslar torpilden bahsetmiyorlar. Yalnız tankları delerek içinde patlamak üzere hususî mermiler yapıldığını söylüyorlar..

Moskova'da söylendiğine göre, bu vasıta ile şimdiye kadar yüzlerce tank tahrip edilmiştir. Ruslar; bu harpte, münhasıran tanklara hücum etmek üzere yapılmış hususî tayyareler kullanan ilk devlet olmuşlardır. Hızları sayesinde bu tayyareler on tanka birden ayni zamanda hücum ederek onlar tarafından düşürülmekten korkmadan birbiri ardından tankları tahrip ediyorlar. Bu tayyareler, hem cenahlardan hem de geriden tanklara hücum edebildiklerinden tankların en zayıf kısmına isabet kaydedebiliyorlar.

Rus tayyare kayıpları

Berlin, 15 a.a. — Şimdiye kadar alınan haberlere göre ruslar, 14 sonteşrinde 48 tayyare kaybetmişlerdir. Bunlardan 36 sı hava muharebelerinde, 8 i de karşıkoyma topları tarafından düşürülmüştür. 4 tayyare de yerde tahrip edilmiştir.

Bitaraflık kanunu değişince

İlk silâhlı ticaret gemisi kafilesi gelecek hafta yola çıkıyor

Bir ayda yüz ticaret gemisi silâhlanacak

(Başı 1 inci sayfada)

bu limanlarda cephane stokları vücuda getirilmektedir.

Ayda yüz amerikan vapuru silâhlandırılmaktadır. Önümüzdeki dört ay içinde 400 kadar amerikan vapurunun silâhlandırılacağı bunlardan 185 inin İngiltere'ye 135 inin de Kızıldeniz'e işliyeceği sanılmaktadır.

Berlin'deki yankılar

Berlin, 15 a.a. — D.N.B. bildiriyor: Diplomatische Korrespondenz gazetesi, bitaraflık kanununun değiştirilmesi için Amerika kongresinde verilen reylerin neticesini bahis mevzuu ederek diyor ki:

"Ruzvelt ve dostları son derece vahim neticeleri olabilecek kararlarda ancak baskı ve vaidlerle küçücük bir ekseriyet elde etmiye muvaffak olmuşlardır.

Bugün harbe tahrik olan hedefe erişmek için her şey mubah görülüyor. Bu kararın Amerika'yı hiç bir suretle harbe yakınlaştırmıyacağına amerikan milletini inandırmak için son âna kadar hiç bir şey unutulmadı. Ruzvelt ve Hull, hükümetin projelerini kabul etmekten başka bir çare olmadığına, sipariş üzerine yazılmış bir takım mektuplarla halkı inandırmıya çalışmışlardır.

Mr. Ruzvelt, Amerikan gemilerini dostlarına malzeme götürmekte ancak lüzumu halinde ve acele durumlarda kullanmak için serbest olmak istediğini söyliyerek kanun lâyihasının reddi gibi tehlikeli bir vaziyetin önüne geçmek istemiştir. Hakikatte ise amerikan ticaret vapurlarını ve harp gemilerini harp sahasının ortasına gönderiyor ve genç amerikalıların ölümü olan meşum neticeleri sabırsızlıkla bekliyor.

Reylerin neticesi hiç bir tereddüde yer vermeden isabet etmiştir ki amerikan milletinin ekseriyeti Ruzvelt'in meşum entrikalariyle ilgili değildir. Ruzvelt, hürriyet mücadelesi arkasında yalnız emperyalist İngiltere'ye yardımı değil aynı zamanda bütün insanlığın öldürücü düşmanı olan bolşevikliğe yardımı da gizliyor. Bu yardım gerekirse kuvete başvurularak yapılacaktır. Ruzvelt, resmen milletine yaptığı vaidleri bir tarafa bırakarak aldatıcı çarelerle milleti harp yoluna sürükliyecek adamdır.„

Grevlerin önüne geçilemedi

Vaşington, 15 a.a. — Birleşik mâdenler işçileri birliği ile çelik fabrikaları kumpanyaları arasında 3 saat süren bir toplantıdan sonra mâdenciler sendikası reisi M. John Levis şu beyanatı yapmıştır:

"— Çelik fabrikalarının kontrolü altında bulunan mâdenlere ait anlaşmazlıkta hiç bir uyuşmıya varılmamıştır. Mühlet bu gece yarısı bitecektir. Birmingham'daki mâdenler işçileri birliği, Vaşington'da bir anlaşmıya varılmadığı takdirde bu gece yarısı işlerine nihayet vermeleri için çelik fabrikalarının kontrolü altında bulunan mâdenlerde çalışan 8000 işçiye emir vermiştir. Şimdi 53.000 maden işçisi grev hâlinde bulunmaktadır."

M. Ruzvelt bir ay sonra bir nutuk söyliyecek

Vaşington, 15 a.a. — Pasif korunma teşkilâtı tarafından tertip edilen toplantı münasebetiyle Mr. Ruzvelt'in 15 ilkkânunda bir nutuk söyliyeceği resmen bildirilmektedir.

Aksaray'da Türk Hava Kurumuna teberrüler

Aksaray, 15 a.a. — Kazamıza bağlı köylerden Eskil köyü halkı Hava Kurumuna 4130 lira, Sultanhan 702, Yeşilova 600, Eşmekaya 501, Amarat 400, Gelveri 350, Ağaçlı 342 Hicib 315, İhlara 300, Demirci 294, Köstük 260, Çimeliuzartık 237, Çimeliveyisfakılı 230, Saratlı 224, Kızılkaya 221, Taşpınar, Kırkıl, Apsarı köyleri halkı da ikişer yüz lira teberrüde bulunmuşlardır.

Mutlu bir düğün

Emlâk ve Eytam Bankası Memurlar Şefi B. Yusuf Energin'in kızı Gülgün Energin'le Temyiz âzasından B. Cevdet Baybura'nın oğlu Cemalettin Baybura'nın düğünleri dün gece Halkevi salonlarında iki tarafın yakınları ve seçkin dâvetliler önünde yapılmıştır. Genç evlilere sonsuz saadetler ve dirlik düzenlik dileriz.

Yeni terbiye cereyanları :

Amerikan Üniversitelerinde
Bir milyon dolarlık teklifi reddeden bir profesör

— I. —

Nezahet Nurettin EGE

Amerika Birleşik hükümetlerinin Wisconsin eyaletinin meşhur üniversitelerinden birisinin profesörü olan doktor Harry Steenbock ilim âlemine büyük hizmetler yapmış asrımızın kıymetli simalarından birisi olarak selâmlanmaktadır. Takriben on sekiz sene evel doktor Steenbock, Wisconsin Stote üniversitesinde laboratuvar hayvanları üzerinde güneş ziyasının tesirlerini tetkikle meşguldü. Küçücük laboratuvar fareleri güneş ziyasından uzak bulundukları zaman kemik hastalığına tutuluyorlardı. Aynı hasta fareler güneş ziyasında kemik hastalıklarından şifa buldukları gibi, suni ultraviolet şualarına maruz bırakıldıkları zaman da gene iyileşebiliyorlardı. Bazı gıda maddeleri de ultraviolet şualara bir müddet maruz bırakılırsa bu gıda maddeleriyle beslenen hayvancıklar da kemik hastalığına karşı bir nevi muaviyet kazanıyorlar. Yahut halen hasta olanlar da iyileşiyorlardı. Meselâ süt, bir satıh üzerinden daimi bir cereyanla akıtılırken ultraviolet ziyalara maruz bulundurulursa sütün kimyevi terkibi bozulmaksızın içine vitamin D ilâve edilmiş oluyordu. Bu sayede kâfi derecede güneş ziyası görmediği için vitamin D eksikliğinden kemik hastalığına tutulan çocukların hayatlarını kurtarmak imkânı doğuyordu. Ultraviolet şualarla muamele görmüş bir nevi bira mayasını ineklerin gıdalarına ilâve etmek suretiyle inek sütünde yüksek derecede vitamin D temin etmek imkânı mevcut olduğu isbat edilmişti. Ultraviolet şualariyle bir müddet tedavi gören tavukların yumurta yumurtlama kabiliyeti yükseldiği gibi bu hayvanların yumurtalarının sayanı hayret derecede vitamin D ihtiva ettiği de müşahede edilmişti.

Doktor Steenbock'un bu keşfi yalnız Amerikan ilim âlemi için değil, fakat bilhassa her türlü ilmi keşifleri ameli hayata tatbik ederek Amerika'nın ve dolayısiyle bütün insanların hayat standardını yükseltmek ve bu sayede de hudutsuz servetler kazanmak yolunu bilen Amerikan iş adamları için de fevkalâde bir müjde olmuştu.

(Güneş ziyası vitamini) maalesef kışın bulutlu, sisli havalarda bulunması kabil olmıyan fevkalâde hayati bir ihtiyaçtır!.. Ve güneş ziyasının ihtiva ettiği bu vitamin evlerimizin, ofislerimizin pencerelerini kaplıyan camlardan da nüfuz edemiyen esiri bir varlıktır... Binaenaleyh bu vitamini süt şişelerinin içine koyarak yavrularının sıhatlerine itina eden analara, babalara birkaç kuruşluk bir ücret mukabilinde muntazaman satabilmek!.. Ve bu sayede de milyonlar kazanabilmek!.. İşte Amerikan iş adamlarının muhayyelelerini bir anda alevlendiren bir ümit şulesi olmuştu. Büyük süt şirketleri, gıda maddeleri fabrikaları doktor Steenbock'a müracaat ederek bir milyon dolar ihtira hakkı teklif etmişler ve vitamin D nın inhisarını almak istemişlerdi. Fakat idealist âlim bu teklifi nezaketle reddetmişti. Halbuki büyük bir laboratuvar mütehassısı olan doktor keşfini tıpkı madam Küri gibi beşeriyetin istifadesi için serbest bırakmamış, bilâkis derhal Amerikan Patent idaresinde tescil ettirerek ilmi sahadaki bu keşfinin bütün haklarını kendisine inhisar ettirmişti. Şu halde tababet âleminde yepyeni bir ufku ümit açan bu muazzam varlıktan beşeriyet ne suretle müstefit olabilecekti?.. Herkes mütehayyirdi. İşte bu suâlin cevabını doktor Steenbock şöylece vermek âlicenaplığında bulunmuştu.

"Ben Wisconsin üniversitesinin profesörlerinden birisi bulunmak sıfatiyle keşfimden şahsen değil, fakat mensubiyetiyle iftihar ettiğim üniversitem hesabına müstefit olmak üzere bu Prosesi Patent idaresinde tescil ettirdim. Çünkü senelerce müddet laboratuvar mesaisi için uğraşirken para tedariki hususunda ne kadar müşkilât çekildiğini bizzat kendi hayatımdaki tecrübelerimle biliyorum. Gıda maddelerine vitamin D ilâvesi sistemi Patentini üniversite işletmeli ve temin edeceği Rayalty hakkından üniversite laboratuvarlarında daha yeni yeni keşifler yapılması için genç ilim adamları istifade etmelidir." demişti.

Wisconsin üniversitesi idealist âlimin bu büyük teberruunu derin bir şükranla karşılamıştı. Fakat birkaç sene geçtiği halde Patentin hasılâtı hakkiyle tahsil edilemiyor ve bilhassa Patent hakkı müdafaa edilemiyordu. Çünkü üniversitenin idaresiyle meşgul olan zevat şimdiye kadar böyle ilmi fakat aynı zamanda fevkalâde ticari bir mahiyeti haiz bir iş deruhte etmemişlerdi. İşi yakından takip eden profesör Steenbock'un canı sıkılıyordu. Bir gün mesul simalardan birisiyle acı acı dertleşmişti. Doktorun ilmine ve beşeriyete hediye ettiği bu keşfin kıymetine itimadı olan bu sima doktora tamamen hak vermişti.

— Peki öyle ise ne yapmamızı arzu ediyor sunuz profesör?.. diye sormuştu.

— Bence bu Patentin hakiki sahipleri yarının büyük ilmi keşiflerini yapacak olan gençlerdir. Laboratuvar tecrübesi yapmak için çırpınan, fakat bu sahada icabeden parayı bulamadıkları için kalpleri sızlıyan genç ilim adamları, büyük emisyonlar ile çalışan müstesna zekâlardır. Müsaade ederseniz Wisconsin üniversitesinin genç mezunları bu işin mesuliyetini deruhte etsinler." demiş ve bu teklifini üniversitenin mesul şahıslarına kabul ettirmiştir. Bu suretle de Wisconsin Alumni Resurch Foundation'un ilk defa temellerini kurmak mazhariyeti doktor Steenbock'a nasip olmuştur.

Üniversite mezunlarından bir grup bu teklifi büyük bir minnetle karşılamışlar ve aralarında (900) dolar kadar bir para toplıyarak Steenbock Pruses için müracaat eden kumpanyalara Patent hakkını satmak ve bunun dalmi iradiyle üniversite laboratuvarlarında vasi mikyasta ilmi araştırmalar yapmak fırsatını elde etmişlerdir. İşte bu müessese 1940 senesi nihayetine kadar üniversite laboratuvarlarına 1.200.000 dolarlık bir servet teberru etmiştir.

Doktor Steenbock elan kendi profesörlük maaşiyle yaşamaktadır. Hayatında en büyük mazhariyeti, her sabah yüz binlerce aile sofrasına tevzi edilen milyonlarca şişe sütün üzerindeki (Vitamin D - Steenbock Proceso) cümlesini görmektedir. Çünkü bu sayede yüz binlerce mini mini yavruya, genç hamile kadınlara gürbüz sıhatli bir hayata kavuşmak imkânını bahşedebildiğine kanidir. Ve bundan dolayı da fevkalâde mesut ve müftehirdir. Büyük âlimin mesaisinin bu manevi kazancı şahsına, maddi kazancı da üniversitede istikbalde kendi yerini tutacak olan başka genç âlimlerin ilim sahasındaki araştırmalarına aittir.

Doktor Steenbock vitamin D ın gıda maddelerine ilâve edilebileceğini keşfettiği günden itibaren birçok tekliflere maruz kalınmış ve hepsi reddedilmiştir. Meselâ, biraya, viskiye, Amerikan sakızına vitamin D ilâvesi için teklifler yapılmıştır. (Doktor Steenbock keşfinden, ancak insanların sıhatleri için istifade edilerek para kazanılmasını arzu eden bir âlimdir. Yoksa ne şekilde olursa olsun halkın cebinden para çekilmesine vasıta olmağa tenezzül edecek bir şarlatan değildir.) diyerek üniversiteli gençler Patent hakkının ancak iyilik, doğruluk yolunda kullanılmasını müdafaa etmişlerdir.

Bu gençler grupu yani (W. A. R. F.) Patenti kullanmalarına müsaade ettikleri bütün şirketleri sık sık kontrolleri altında bulundurarak gıda maddelerini tamamen fenni şartlara uygun bir şekilde hazırlamakta olduklarını tetkik bazan da lâlettayin perakende satıcılardan nümuneler alarak tahlil etmektedirler. Bu sayede (vitamin D) ihtiva ettiği etiketleriyle ilân edilen bütün gıda maddelerinin hakikaten bu kıymeti ihtiva ettiği üniversite tarafından tasdik edilmektedir.

1940 senesine kadar sütlere vitamin D ilâvesi sayanı hayret bir vüsat kesbetmişti. Zaten sütçülük Amerika'nın milli bir sanatıdır. Fakat bu yeni Prüses sayesinde harkavi bir manzara arzetmektedir. Takriben senevi bir milyar kilogram süttozu içine vitamin D ilâve edilmektedir. Amerika'nın 400 muazzam süt şirketi 4.000.000 mini mini çocuğa ve genç vatandaşa vitamin D ihtiva eden taze süt tevzi etmektedir. Bütün bu astronomik rakamlarla ifade edilen süt sarfiyatı W. A. R. F. e büyük Rayalty hakları temin etmektedir.

Bunların haricinde ilâçlara ilâve edilen (vitamin D) ve çocuk mamalarına ilâve edilen (vitamin D) Pruseleri için de büyük Rayalty hakları tediye edilmektedir. Bu öyle ihyakâr bir alış veriştir ki alıcıya büyük iyilikler temin ettiği gibi satıcılara da yeni yeni ilmi keşifler yapabilmek imkânını bahşettiğinden dolayı beşeriyete büyük bir hizmet ifasına fırsat yaratmakta ve dolayısiyle alıcıya istikbalde karşısına çıkacak büyük keşiflere yardım etmek mazhariyetini bahşetmektedir. Velhasıl ne taraftan bakılsa müstesna bir lütuf olarak tecelli etmektedir.

W. A. R. F. in tediye ettiği teberrularla laboratuvarlarda kanser tedavisi, sinir hastalıklarının tedavisi, anesthesia'ın muhtelif şekilleri, toprak mahsulleri ve kimyai zirai tecrübeleri, dizel motörleri için yeni mahrukat maddeleri hakkında yeni yeni keşifler yapılmaktadır.

Mamafih W. A. R. F. mesaisinin mühim bir kısmını bilhassa vitamin D üzerine teksif etmek azmindedir. 1940 senesinde 150.000 dolarlık bir tahsisatla vitamin D nın diş çürümesi, tüberküloz arthritis cilt hastalıkları ile münasebetleri tetkik edilmekte idi. Bilhassa vitamin D ile diş tedavisi arasındaki münasebetleri tetkik maksadiyle Viskonsin hapisanesinde yapılan tecrübelerde, bu ilmi gayeler uğrunda kendi üzerlerinde tecrübe yapılmasını mahpuslar seve seve kabul etmişlerdir.

W. A. R. F. müessesesi bütün bu mesaisi esnasında tatenti alınmağa değer yeni yeni keşiflerle karşılaşmakta ayrıca onların da patentlerini kendi inhisarlarına almaktadırlar. Bu sayede Steenbock Prusesinin kazancı, başka kazançlara da yol açmakta ve âdeta zihayat bir varlık olarak üniversite muhitinde yaşamakta ve büyümektedir.

Zihayat, diyorum. Çünkü bu teberru, okuyucularımın da tasdik edecekleri veçhile her hangi câmit bir para kütlesi değil, fakat bir zerre olarak doğana, zaman içinde muhitini besliyerek, ve muhitinden beslenerek katra katra büyüyen, hudutsuz iyiliklere mastar olan ilmi, iktisadi, vicdani kıymetler ihtiva eden tamamen canlı bir uzviyet gibi serpilip büyüyen bir teşebbüstür. Bundan dolayı da her hangi bir teberrudan bambaşka bir kıymet ihtiva etmektedir. kanaatindeyim.

Çankırı'da köy birlikleri kuruluyor

Çankırı, (Hususi) — Vilâyet köyleri arasında müşterek işlerin zamanında yapılmasını ve düzenlenmesini temin maksadiyle vilâyetin yapmış olduğu incelemeler neticesinde her nahiye köylerinin bir "köy birliği,, kurması en iyi bir yol olarak görülmüş ve bunun tatbikına nizamname yapılarak başlanmıştır.

Bu hususta aldığım malûmata göre her nahiye köylerinin muhtarları aralarında bir reisle dört âza seçerek bu "köy birliği,, ni vücuda getirmektedirler.

Bu teşekkül eden birliğe, o nahiye köylerinin bütçelerinden yüzde 15 miktarında bir tahsisat ayrılacak, bu tahsisatla birlik köyler arasındaki müşterek işleri başaracaktır.

Bu güzel formül sayesinde müşterekliği yüzünden köyler arasında yapılamıyan birçok işler yapılmış olacaktır.

Vilâyet merkez kazasının bağlı bulunduğu Orta, Şabanözü, Kızılırmak, Yapraklı nahiyelerinde birlikler teşekkül etmiştir.

Yakında Çerkeş ve Ilgaz kazalarımızın nahiyelerinde de bu köy birlikleri teşekkül edecektir.

Çok güzel düşünülerek vücuda getirilmekte olan bu birliklerin köyler çok faydalı olacağı muhakkaktır.

Dakikada 1400 mermi atan yani bir mitralyöz

Nevyork; 15. a.a. — General Motors'un Syracuse fabrikaları, şimdi Brovvning tipinde yeni model bir mitralyöz imâl ediyorlar. Bu mitralyözler, dakikada 1400 mermi atmaktadır. Mermilerin iptidai sürati saniyede 800 metre ve menzili de 5 kilometredir.

Pasifik'te bir harbin önüne geçilecek mi?

Japon delegesi Kurusu dün Vaşington'a vardı

{ Başı 1 inci sayfada }

rak Şanghay, Tiençin ve Pekin'de bulunan Amerikan bahriye piyadesinin geriye alınacağını bildirmiştir. Bu üç şehrin garnizonunda 750 kadar asker vardır.

M. Ruzvelt, bu kararın Amerika ile Japonya arasında daha iyi bir anlayış meydana getirmek için Amerikan hükümeti tarafından yapılan teşebbüsle bir münasebeti olup olmadığı hakkında mütalâa yürütmek istememiştir.

M. Ruzvelt, şimdi Amerika'da bulunan Japon fevkalâde murahhası M. Kurusu ile bir görüşme henüz düşünülmediği - ni ilâve etmiştir.

Pasifik'te harbin önüne geçilip geçilemiyeceği sorusuna M. Ruzvelt, şu cevabı vermiştir :

"— Dünyanın bu kısmında harbin önüne muhakkak surette geçileceği ümidi vardır. „

Amerikan tedbirlerinin doğurduğu yankılar

Şanghay, 15 a.a. — Müşahitlerin fikrine göre amerikan bahriye askerlerinin geri alınması durumun bütün vahimliğini göstermekte ise de bu tedbir yeni bir şey değildir.

Siyasî sahada sabırsızlıkla beklenen şey Kurusu heyetinin alacağı netice ve general Tojo'nun yapacağı hükümet beyannamesidir.

Haber Şanghay borsasında kuvetli bir yankı doğurmuştur, amerikan doları 40 dan 33 e düşmüştür. Parlâmento açılacağı zaman kıymetler üzerinde yüzde 20 bir düşüş olacağı sanılmaktadır.

Çinliler, amerikan bahriye askerlerinin çekilmesiyle japonların beynelmilel imtiyazlı bölge üzerinde daha büyük bir baskı yapmasından kaygı duyuyorlar. Geçen sene Britanya kıtaları gittikten sonra amerikalılar ingilizlere ait imtiyazlı kesimlerin müdafaasını üzerlerine almışlardı ve amerikan askerleri beynelmilel imtiyazlı bölgede asayişin temini için polisle işbirliği yapmakta idiler.

Kurusu San-Fransisco'da

San-Fransisco; 15. a.a. — Japonya'nın hususî murahhası büyük elçi Kurusu, dün tayyare ile buraya gelmiştir.

Associated-Press'in bildirdiğine göre, M. Kurusu, gazetecilerin suallerine verdiği cevapta, vazifesindeki zorlukları takdir etmekle beraber, Pasifik şulhünün muhafaza edilebileceği ümidini beslediğini söylemiştir.

***

Nevyork, 15 a.a. — Vaşington'a gitmek üzere buraya gelmiş olan M. Kurusu Amerika ile Japonya arasında üzerinde uzlaşılamıyacak çok az nokta olduğunu söylemiştir.

Sulh ümitleri hakkında ne düşündüğü sorulması üzerine M. Kurusu demiştir ki:

"— Bir adamın gayreti şu anda çok az bir şeydir. Gayretlerimizi birleştirmemiz lâzımdır."

Vaşington'da

Vaşington, 15 a.a. — M. Saburo Kurusu buraya gelmiştir.

BİBLİYOĞRAFYA

İşitilmemiş hikâyeler

Ankara 3 üncü orta okul müdürü ve tarih öğretmeni B. Zuhuri Danışman tarafından üç aydanberi haftada bir forma olarak neşredilmekte olan işitilmemiş, zarif, nükteli hikâyeler serisinin 11 inci forması çıkmıştır.

Her formasında, tarihin kenarda köşede kalmış zarif hikâyelerini canlı bir üslupla nakleden muharrir, bu sayıda da Napolyon'un başpapazı, Mübarek Havvaya Bekri Mustafa'nın bir cevabı, pastane, postane, mızro, Parmakoğlu Yahya'nın cariyesi adlı bir kaç güzel hikâyeyi toplamıştır. Tarihte ad bırakmış büyük adamların hususî hayatına, meşhur hâdiselere dair alâka uyandıran ve böylece aynı zamanda bir tarih kültürü veren bu hikâyeleri okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Formalar her hafta cumartesi günleri çıkmakta ve her yerde beş kuruşa satılmaktadır. Geçen formalar da, pul veya para göndererek "Posta kutusu 349 - Ankara" adresinden istenebilir.

Çocuk Esirgeme Kurumuna üye olmak bir insanlık, yurttaşlık ve nihayet Cümhuriyet borcudur.

Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi

Kızılay mecmuası

1 Sonteşrinden itibaren fevkalâde nefis bir magazin şeklinde çıkmıya başlamıştır.

Her yerde arayınız

Ankara'da tevzi yeri: AKBA KİTABEVİ

SPOR

Yardımsevenler Cemiyeti menfaatine boks maçları bugün saat 16 da başlıyor

Yardımsevenler Cemiyeti menfaatine tertip edilen boks maçları bugün saat 16 da Halkevi salonlarında yapılacaktır. Evelce de yazdığımız gibi, maçlara Harp Okulu boks takımı ile Ankara'nın en tanınmış ve iyi boksörleri girmektedirler.

Aynı zamanda menfaati hayırlı bir işe bırakılan maçların biletleri hemen hemen tamamiyle satılmıştır. Ankara'nın sporu seven halkı bu güzel ve asil sporu heyecanla seyretmek ve Yardımsevenler Cemiyetinin hayırlı teşebbüsünü kuvetlendirmek arzusiyle maçlara çok yakın bir ilgi göstermektedir.

Boks ajanlığı bize gönderdiği bir mektupta müsabakaya gireceklerin bugün saat 12-13 arasında Halkevi'ne gelerek tartılarını yaptırmalarını rica etmekte ve gelmiyenlerin maçlara alınmıyacaklarını bildirmektedir.

Öğrendiğimize göre, harbiyeli boksörlerle öteki boksörler, kendilerine İstanbul takımı ile 7 ilkkânunda bir temas fırsatı verecek olan maçlara çok iyi hazırlanmış olarak girmektedirler. Çeşitli kilolarda yapılacak maçlar bu bakımdan çok çetin, heyecanlı ve güzel olacaktır. İlgililerin söylediğine göre, bu maçlar kuvetli bir Ankara takımının seçilmesini mümkün kılacaktır.

Okulların atış müsabakaları dün poligonda başladı

Okullar arasında yapılacağını bildirdiğimiz atış müsabakalarına dün öğleden sonra atış poligonunda başlanmıştır.

Müsabakalara şehrimizin yüksek ve orta okullariyle liselerinden ve meslek okullarından bine yakın genç girmektedir. Dün poligona gelen talebenin sayısı o kadar çoktu ki atışları sıraya koymak ve bir netice almak işinin iki güne sığmıyacağı anlaşılmıştır. Bu sebeple son atışların gelecek hafta cumartesi ve pazar günleri de yapılması düşünülmektedir.

Yüksek okullar talebesi müsabakalara 22 çaplı spor tüfekleriyle girmektedirler. Mesafe 50 metre, hedef bir santimetre aralıklı daireli hedeftir. Atış yatarak destekli olarak yapılmaktadır. Üçer mermi atan müsabıkların hiç bir mermiyi dokuzdan aşağı düşürmemeleri ve 3 merminin atış yekûnunun 30 olması şarttır. Yüksek okulların kız talebeleri için atış yapma şartı bir puvan eksiği ile kabul edilmektedir. Liseliler için de tüfek, mesafe, hedef ve atış vaziyeti aynıdır. Yalnız puvan sayısı 27 dir. Kız talebeler için de 26 dır.

Orta okullar talebeleri atışlarını aynı mesafe ve hedefe ayakta destekli olarak yapmaktadırlar. Puvanları da 24 dür. Gene kız talebeler için bir puvan eksiktir.

Atışlara bu sabah saat 9 dan itibaren devam olunacaktır.

Adana'da askerlerimiz için kışlık hediyeler

Adana, 15 a.a. — Askerlerimiz için kışlık hediye teberrüleri devam etmektedir. Dün de bu maksatla hemşerilerimizden Celâlettin Kızılay Kurumuna 1000 lira, Mehmet Şaşmaz 500, Cerci Yusuf 300, Mehmet Sabuncu 300, Cumalioztürk 250, Kokinaki 250, Mustafa Akkoyunlu 150, Zekeriya Bakir, Matilda Nayman Şefik Tahir Toplaz, İsrail Eskinazi yüzer ve Sarraf Tahir Dönmez 75 lira teberrü etmişlerdir.

Üçüncü liste

Adana, 15 a.a. — Askerlerimize kışlık hediye alınması için yapılan teberrülerin üçüncü listesi:

Alber Diyap ikinci defa 700, Rıza Avni Özşahin 500, Mehmet Adil Bahri Giray 300, İsmail Dülger 200, Abdülkadir Peksoy 200, Fazlı Mesto 200, Ahmet Turaman 150, Mustafa Berikman 100, Mahmut Özergin 100, Mehmet Yağlıcı 100, Şevket Tatlıtuğ, Edibe Özler, Naime Ateşok, Mehmet Musa Abalı 50 şer lira vermişlerdir.

Bir haftalık teberrü yekûnu 20.000 liraya bulmuştur.

Adana'da mühim bir suyistimal keşfedildi

Adana, (Hususi) — Adana'da mühim bir suiistimal meydana çıkmış ve Adana belediye müfettişi Hilmi Savaş'a işten el çektirilmiştir. Resmi kaynakların verdiği malûmata göre, Hilmi Savaş un tesbiti üsinde Adana'daki un fabrikaları ve fırıncılar lehine olarak fiyat murakabe komisyonuna hakikate uymıyan malûmat vermiştir. Bu sebepledir ki aylardanberi Adana halkı ekmeğin kilosunu bir kuruş fazlasına satın almıştır. Bu işin tahkiki için iki müfettiş memur edilmiştir. Vali B. Faik Üstün mesele ile yakından ilgilenmekte ve diğer suçluların da meydana çıkarılması için sıkı emirler vermektedir. Yapılan hesaba göre, şehir halkının şimdiye kadar fazla verdiği "bir kuruşlar„ yirmi, otuz bin liradan fazladır.

Millî Piyango dün çekildi

Büyük ikramiyeyi 393849 No. kazandı

{ Başı 1 inci sayfada }

ten 4 bilet, son beş rakamı 76267 ile biten 4 bilet, son beş rakamı 81580 ile biten 4 bilet, son beş rakamı 91539 ile biten 4 bilet ikişer bin lira kazanmışlardır.

1000 er lira kazanan numaralar

Son beş rakamı 17056 ile biten 4 bilet, son beş rakamı 19570 ile biten 4 bilet, son beş rakamı 25691 ile biten 4 bilet, son beş rakamı 28076 ile biten 4 bilet, son beş rakamı 37432 ile biten 4 bilet, son beş rakamı 38491 ile biten 4 bilet, son beş rakamı 38581 ile biten 4 bilet, son beş rakamı 44619 ile biten 4 bilet, son beş rakamı 50678 ilebiten 4 bilet, son beş rakamı 99537 ile biten 4 bilet biner lira kazanmışlardır.

500 er lira kazanan numaralar

Son dört rakamı 1109 ile biten 40 bilet beşer yüz lira, son dört rakamı 9559 ile biten 40 bilet beşer yüz lira kazanmıştır.

100 er lira kazanan numaralar

Son üç rakamı 260 ile biten 400 numara yüzer lira, kazanmıştır.

50 er lira kazanan numaralar

Son üç rakamı 578 ile biten 400 bilet elliser lira kazanmışlardır.

10 ar lira kazanan numaralar

Son iki rakamı 27 ile biten 4.000 bilet onar lira kazanmışlardır.

2 şer lira kazanan numaralar

Son rakamı 3 ile biten 40.000 bilet ikişer lira kazanmışlardır.

Son rakamı 5 ile biten 40.000 bilet ikişer lira kazanmışlardır.

Bu çekilişte (20.000) lira kazanan 393849 numaralı bilet Adana'da, onar bin lira kazanan biletler Ankara'da, beşer bin lira kazanan biletler de İstanbul, Bursa ve Adana'da satılmıştır.

İkişer bin lira kazanan biletlerin 8 tanesi İstanbul'da, üçer tanesi Ankara, Bursa ve Adana'da, ikişer parçası Konya ve İzmir'de, birer parçası da Malatya, Turgutlu, Pasinler, Mardin, Tarsus, Sivas, Bafra, Eskişehir, Buldan, İskenderun, Antakya, Mesudiye, Cihanbeyli, ve Zonguldak'ta satılmıştır.

Biner lira kazanan biletlerin 12 parçası İstanbul'da, 6 tanesi Ankara'da, 3 tanesi İzmirde, 2 tanesi Samsun'da, birer tanesi de Trabzon, Sungurlu, İzmit, Eskişehir, Nevşehir, Emirdağ, Urfa, Gelibolu, Aydın, Tarsus, Kayseri ve Cihanbeyli'de satılmıştır.

Yaratıcı küçük insan

Yazan: Hilmi Malik Evrenol

(İkinci tabı)

Ana, babalar ve mürebbiler:

Küçük çocukta yaramazlığın, kıskançlığın, kavgacılığın, korkaklığın, tembelliğin, müsrif ve muktesitliğin sebeplerini ve çarelerini bu eserde bulacaksınız.

Bedeli: 65 kuruş. Satış yeri: Berkalp kitabevi, Bankalar caddesi. 5311

Yarın matinalardan itibaren

ULUS Sinemasında

Avrupa'nın en büyük rejisörü VİLLY FORST'ın yarattığı baştanbaşa müzikli bir şaheser

OPERET

başlıyor

19 Teşrinievvel 21 de

ULUS Sinemasında

MÜNİR NURETTİN konseri

Program:
Klâsikler, yeni eserler, halk türküleri.
Yerlerinizi şimdiden kapatınız.

SON GÜN

ULUS Sinemasında

Dünyaya yalnız şaheserler yaratan büyük rejisör CECİL B. DEMİLL'in harikası olan

Baştan başa renkli

ZAFER ORDUSU

Her kalbi teshir... Her gönlü hayran edecek büyük bir kahramanlık nümunesi...

On büyük artist bir arada

Başta Gary Coper
Madeleine Carrol
Paulett Goddart
Preston Foster
Akim Tamirof

Film büyük olduğundan seanslarımız 14 - 16.15 - 18.30 ve 21 dedir

10 - 12 Ucuz Matinesinde

Zafer Ordusu

Tel: 6294

RADYO

TÜRKİYE
Radyo Difüzyon Postala
TÜRKİYE Radyosu — ANKARA R
(Dalga Uzunluğu)
1648 M. 182 Kc/s. 120 Kw.
T. A. P. 81.7 M. 9465 Kc/s. 20
T. A. Q. 19.74 M. 15195 Kc/s. 20

PAZAR : 16. 11. 1941

8.30 Program ve Memleket Saat
8.33 Müzik : Hafif Müzik ve M (Pl.).
8.45 AJANS HABERLERİ,
9.00 Müzik Programının devamı
9.15 EVİN SAATİ,
9.30/9.45 Müzik Programının son (Pl.)
12.30 Program ve Memleket Saat
12.33 Müzik : Kemençe ve tanbur eserleri,
12.45 AJANS HABERLERİ,
13.00 Müzik : Şarkı ve türküler,
13.30/14.30 Müzik : Radyo Salon O rası — (Violonist Necip Aşk
1— Massenet : Dramatik sah
2— Aletter : Çobanın şarkısı
3— Curzon : La Gitana,
4— Artok : Kanzonetta,
5— Dvorak : Hümoresk,
6— Byng : Napoli'de bir gün
7— Delibes : Çiçekli yol,
8— Künneke : Marş,
9— Ziehrer : Romans,
10— Schönherr : Flugs Umi.
18.00 Program ve Memleket Saat
18.03 Müzik : Radyo Dans Orkest
18.40 Müzik : Muhtelif makam Şarkılar,
19.30 Memleket Saat Ayarı, ve A HABERLERİ,
19.45 Serbest 10 dakika,
19.55 Müzik : Bestekâr Simaları,
20.15 KONUŞMA : (Meslekler K şuyor),
20.30 Müzik : Fasıl Heyeti,
21.00 ZİRAAT TAKVİMİ,
21.10 Müzik: Karışık şarkı ve tür
21.35 Ankara Sonbahar At Yarışl Neticeleri,
21.45 Müzik: Dans müziği (Pl.)
22.30 Memleket Saat Ayarı, ve A HABERLERİ,
22.45 Anadolu Ajansının Spor Ser
22.55/23.00 Yarınki Program ve Kap

Mevlûdü şerif

Eski Gaziantep mebusu Ferit san'ın ruhu için ayın on yedi rastlıyan pazartesi günü Hacıbay camiinde öğle namazını müte mevlûdü şerif okunacağından bil le ehibba ve ihvanı dinin teşrifle ca olunur.

Nişan

Mersin'in muteber tüccarların eski bankacı Bay Şevket Sümer kızı Bayan Muazzez Sümer ile Harp Okulu öğretmenlerinden Mecdi Enön Mersin'de nişanlanmı lardır. Tebrik ederiz.

Devlet Şûrası kanunu

Yazan: Avukat Kemal Sirmen

Yeni çıkan ve devlet şûrası teşkilâ vazifeleriyle idari davaların açılış ve yü yüsüne taallûk eden bu kitabı İstanbul Üniversite Kitabevi ve Ankara'da Akba Berkalp kitabevlerinden tedarik edebilirsi Fiyatı 2 liradır. (Ankara Posta kutusu adresine bedeli posta havalesi olarak gö rildiği takdirde bildirilen adrese taahhü gönderilir.

Sebzelerin günlük âzamî toptan ve perakende satış fiyatları

Belediye Reisliğinden :

(16 Sonteşrin 1941)

Cinsi ve menşei	Toptan Vasatî Fiyatı	Perakende Fiyatı
Ispanak (M)	11	16
Lahana (A)	6	8
Pırasa (A)	5	7
Yerelması (A)	6	9
Kereviz (B)	15	22
Patates sarı (Ü.)	10	15
Patates beyaz (Ü)	7.50	10
Kabak (T)	14	20
Karnıbahar (Es.)	25	35
Ayşe fasulye (T)	20	28
Çalı fasulye (T)	30	39
Domates birinci (A)	9.50	12
Domates ikinci (A.)	6	9
Kemer patlıcan (Mek.)	15	22
Yuvarlak patlıcan (Ad.)	15	22
Bamya (Ad.)	33	48
Dolmalık biber (B)	18	25
Sivri biber (B)	18	25
Kuru soğan (M)	7.50	10

(A) Ankara, (Ad.) Adana, (B) Bursa, (Bey.) Beypazarı, (M) Muhtelif (Mek.) Mekece, (T) Tarsus, (Ü) Ürgüp, (Es.) Eskişehir menşeli mal lardır.

CARDIAZOL, BROMURAL CALCIUM - DIURETIN IOD - CALCIUM - DIURETIN

ve sair **KNOLL** ilâçlarından

Yeniden büyük bir parti gelmiştir.
HER MİKTARDA MEVCUTTUR.

RESMÎ TEBLİĞLER

İngiliz Ortaşark resmî tebliği

Kahire, 15 a.a. — Ortaşarktaki Britanya kuvetleri umumî karargâhının tebliği:

Libya'da: Tobruk'ta 13-14 sonteşrin gecesi hiç bir hava faaliyeti olmadığı gibi topçu bombardımanı da olmamıştır. Bununla beraber sabahleyin düşman müdafaa hatlarımızın doğu kesimine karşı ağır havan toplariyle ateş etmiştir. Daha sonra, aynı kesime pike bomba tayyareleri hücum eylemişlerdir. Hasar ve insanca kayıp olmamıştır.

Devriyelerimiz düşmanla temas edememişlerdir. Bu da düşmanın ileri mevzilerinin çoğundan çekilmek hususunda tatbik ettiği usulün tekrarlandığını göstermektedir.

Hudut çevresinde devriyelerimizin faaliyeti üzerine düşman ehemiyetsiz topçu ateşi açmıştır. Birkaç düşman tankı görülmüştür.

Kayıp vermeden yeni keşif hareketlerinde bulunduk.

Sovyet resmî tebliği

Moskova, 15 a.a. — Sovyet Haberler Bürosu tarafından bu sabah neşredilen tebliğ :

Dün gece kıtalarımız bütün cephe boyunca düşmanla harbetmişlerdir.

Alman resmî tebliği

Berlin, 15 a.a. — Alman orduları baş kumandanlığının tebliği :

Kırım'da düşmanın inatlı müdafaasına rağmen Sivastopol ve Kerç'e hücum eden alman kıtaları arazi kazanmışlardır.

Cephenin orta kesiminde düşman piyade ve tanklarının karşı hücumları püskürtülmüştür. Bu karşı hücumlarda ruslar 44 tank kaybetmişlerdir.

Ağır topçumuz Leningrad'da mühim askeri üsleri muvaffakıyetle bombardıman eylemiştir.

Savaş tayyarelerinden ve stukalardan mürekkep ehemiyetli teşkiller Moskova'nın cenup ve Ladoga gölünün doğu kesimlerindeki sovyet sahra tahkimatına, kıta toplantılarına, demiryollarına ve hava üslerine hücum etmişlerdir. Düşman insanca, silâhça ve müteharrik malzemece ağır kayıplar vermiştir. Murmansk'ta demiryolu tesislerine karşı tam muvaffakıyetle başka hava hücumları yapılmıştır.

Dün gece Moskova ve Leningrad bombalanmıştır.

Alman donanması yeni büyük bir muvaffakıyet kazanmıştır. Denizaltılarımız Akdeniz'in batısında ingiliz harp gemilerinden mürekkep bir teşkile hücum etmişlerdir. İki denizaltımız Ark Royal tayyare gemisini batırmışlar ve Malaya safıharp gemisini o kadar ciddî surette hasara uğratmışlardır ki, bu gemiyi Cebelüttarık limanına kadar başka gemilerin çekmesi mecburiyeti hasıl olmuştur. Başka bazı Britanya harp gemileri de torpil isabeti almışlardır. Ark Royal tayyare gemisi 26 eylül 1939 da yapılan bir hava hücumu esnasında ciddî hasara uğramış ve tamir edildikten sonra tekrar hizmete girmişti. Britanya Amirallik Dairesi bu kaybı itiraf etmiştir.

İngiltere etrafındaki sularda savaş tayyarelerimiz İskoçya'nın doğu kıyısı açıklarında 1500 tonilâtoluk bir şilep batırmışlardır.

Şimal Afrikada alman av tayyareleri bir ingiliz av tayyaresi düşürmüşlerdir.

5 sonteşrinden 11 sonteşrine kadar Britanya hava ordusu 119 tayyare kaybetmiştir. Aynı müddet içinde alman hava kuvetleri Büyük Britanya'ya karşı yapılan mücadelede 6 tayyare kaybetmiştir.

İtalyan resmî tebliği

Roma, 15 a.a. — İtalyan umumi karargâhının tebliği :

Düşmanın Katania, Acireale ve Brindisi'ye yaptığı hava taarruzları esnasında infilâk ve yangın bombaları atılmıştır. Bir kaç ev hasara uğramıştır. Katania'da 17 ölü ve 12 yaralı, Acireale'de 12 ölü, ve 8 yaralı vardır. Halk örnek olacak bir tarzda hareket etmiştir.

Şimal Afrika'da, kara cephelerinde yeni bir şey olmamıştır.

Doğu Afrikada Gondar kesiminde muharebeler fevkalâde bir şiddetle devam etmektedir. Düşman, günlerdenberi mütemadiyen artan kuvetlerle taarruzlarda bulunmaktadır. Kıtalarımız şiddetle mukavemet etmekte ve kuvetli karşı taarruzlar yapmaktadır.

Alman hava kuvetlerinin Tobruk ve Marsamatruh'daki müstahkem düşman mevzilerine yaptıkları hücumlar esnasında hedefler tesirli taarruzlara uğramıştır.

Sollum cephesinde av tayyareleri tarafından hava muharebelerinde düşürülen ve dünkü İtalyan tebliğinde zikrolunan düşman tayyarelerinin sayısı ikiden dörde çıkmıştır.

İngiliz hava kuvetleri Derne ve Barce'ye bombalar atmışlardır. Bir kaç ev hasara uğramış ve halk arasında da bir kaç kişi ölmüştür.

Akdeniz'de bir torpil tayyaremiz büyük bir ingiliz gemisini torpillemiş ve ağır hasara uğratmıştır. Sonradan görüldüğü üzere bu gemi batmıştır.

Hububat satın alma fiyatları

Koordinasyon heyeti verdiği yeni bir kararla toprak mahsulleri ofisinin almakta olduğu buğday, çavdar, arpa, yulaf ve mahlut satın alma fiyatlarının bir kuruş arttırılması hakkındaki kararının bu ayın 30 una kadar yürürlükte kalmasını kabul etmiştir.

Kömür navlunları artacak

Pazartesi günü çıkacak Resmî Gazetede koordinasyon heyetinin yeni bir kararı bulunmaktadır. Bu karar ile kömür navlunları birer parça arttırılmaktadır.

Bulgaristan'da harp ölülerinin hatırası anıldı

Harbiye nazırı bu vesile ile bir nutuk söyledi

Sofya, 15 a.a. — Bugün ortodoksların ölüler günüdür. Bu yortu münasebetiyle Bulgaristan, istiklâl ve birliğini tahakkuk ettirmek için yaptığı muhtelif harplerde ölen bulgarların hatırasını anmaktadır. Her tarafta bir dakika sükût edilmiştir. Münakalât durmuş, canavar düdükleri, fabrika, lokomotif ve vapur düdükleri ötmüş ve bütün memleketteki kiliseler çanlarını çalmıştır.

Bulgar harbiye nazırı general Daskalof son muharebelerde ölmüş olan bulgar askerleri için yapılan bir törende şu beyanatta bulunmuştur:

"— Harp, gün geçtikçe vahimleşmektedir. Küçük ordumuz bir gün bir rol oynamağa davet edilebilir. Biz, öyle bir hâdiseden muzafferiyetle çıkabilmesi için ordumuza ne yapmak lâzımsa yapıyoruz. Biz, harpten korkmamalıyız. Çünkü harp, genç milletler için bir kuvet kaynağıdır.,,

General Daskalof bundan sonra, Bulgaristan'ın uğradığı mağlûbiyetlere rağmen cesaretini hiç bir vakit kaybetmemiş olduğunu bulgar ordusunun sancaklarını kılıflarına koymuş olmakla beraber hiç bir dakika ümitsizliğe kapılmadığını ve bugün bir bulgarın iftihar etmesi lâzım gelen parlak başarılar yarattığını söyledikten sonra şunları ilâve etmiştir:

"— Biz ümitsizliğe düşmedik. Çünkü harp meydanlarında kalmış olan yüz binlerce kardeşimiz hudutlarımızın hakikî müdafileri idiler. Biz, bulgar birliğini kimin sayesinde elde etmiş olduğumuzu pek iyi biliyoruz. Fakat aynı zamanda şunu da biliyoruz ki kudretli olmak hakkımızı harp meydanlarında bıraktıklarımızın kanlarına borçluyuz.,,

Görele'de bir fındık kontrol merkezi açılacak

Fındık standardizasyon kaidelerine uygun olarak ihracatı temin için Görele'de bir fındık kontrol merkezi açılması kararlaştırılmıştır. Bu merkez bir aya kadar çalışmıya başlıyacaktır.

MAHKEMELER

Ankara Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Aksaray tüccarlarından Süleyman Emeğin Kastamonu Kale mahallesinden Kâhya oğlu mutaf İsmail aleyhine açtığı alacak davasının icra kılınmakta olan muhakemesi sırasında: müddeialeyhin ahiren ikametgâhını değiştirmiş olduğu cihetle kendisine ilânen tebliğat yapıldığı halde gelmediğinden duruşmanın gıyabında devamına ve muhakemenin 25. 11. 941 salı günü saat 15 e talik kılınmış olduğundan yevmi mezkûrda bizzat gelmediği veya bir vekil göndermediği takdirde duruşmanın gıyabında devam edeceğinin gıyap kararı makamına kaim olmak üzere ilân olunur. 5308

Ankara Asliye Birinci Hukuk Mahkemesinden :

Ankara'da Tabakhane mahallesinde Taşpınar sokak 3 No.lu evde Emine Alpören vekili avukat Emin Bilge tarafından Çocuk Sarayı caddesinde 77 No.lu Ulusal matbaasında müstahdem ve İsmetpaşa mahallesi Bayır sokak 18 No.da mukim Rasim Alpören aleyhine 941-1603 sayılı dâva ile ikame eylediği boşanma dâvasının icra kılınan muhakemesinde :

Müddealeyh Rasim Alpören'e mukaddema gönderilen dâvetiye adresi meçhul olduğu beyaniyle bilâ tebliğ iade edilmesi üzerine kendisine 11.11.941 salı saat 9.30 da mahkemede bulunması için Ankara'da Ulus ve İstanbul'da Cümhuriyet gazeteleriyle ilânen tebliğat icra edildiği halde mezkûr günde hazır bulunmaması ve bir vekil de göndermemesi üzerine hakkında gıyap kararı verilerek muhakemenin 4-12-1941 perşembe saat 9.30 a talik edildiği cihetle yevmi mezkûrda bizzat veya bilvekâle mahkemede hazır bulunması aksi halde hukuk usulü M. kanunun 401, 405 inci maddesine tevfikan bir daha mahkemeye kabul olunmıyacağı gıyap kararı makamına kaim olmak üzere ilân olunur. 5301

KAZALAR

Hayvan ve balık satışı

Karasu Malmüdürlüğünden:

Sakarya boğazı ve ma hariç Karasu gölü havyar ve balık rüsumunun 1 haziran 941 tarihinden 31 mayıs 944 tarihine kadar üç seneliği 1. 11. 941 tarihinden itibaren 20 gün müddetle açık arttırmaya konulmuştur.

İhale 20 ikinciteşrin 941 tarihine rastlıyan perşembe günü saat 15 te Karasu maliye dairesinde toplanacak komisyonca yapılacaktır.

Üç senelik rüsumun muhammen bedeli 2000 lira olup muvakkat teminat akçesi 150 liradır.

Şartnameyi görmek istiyenlerin İstanbul av vergileri müdürlüğü ile Ankara Kocaeli defterdarlıklarına ve Adapazarı ve Karasu malmüdürlüklerine taliplerin gösterilen gün ve saatte komisyona müracaatları ilân olunur. (9835-8393) 18341

Dahilî hastalıklar mütehassısı

Dr. Şakir Çobanlı

Evi eski yerinde kalmak üzere muayenehanesini Ankara Anafartalar caddesinde E M E K apartımanına nakletmiştir.

Muayenehane Tel: 2243

Ev Tel: 5395

ANKARA Lv. ÂMİRLİĞİNE GELEN İLÂNLAR

Sığıreti alınacak

Gebze Sa. Al. Ko. dan:

1 — Kapalı zarf usuliyle 270.000 kilo sığıreti alınacaktır. Muhammen bedeli 108000 lira muvakkat teminat 8100 liradır. İhalesi 25. 11. 941 salı günü saat 10 da Gebze Sa. Al. Ko. da yapılacaktr. İsteklileri her gün şartnameyi Ko. da görebilirler. Taliplerin ihale gün ve saatinden bir saat evel teklif mektuplarını Ko. na vermeleri.

(8193) 18141

Sığır eti alınacak

İzmir Lv. A. Sa. Al. Ko. dan:

1 — 197 ton kesilmiş sığır eti kapalı zarf usuliyle satın alınacaktır. Beher kilosunun muhammen bedeli 45 kuruştan hepsinin muhammen tutarı 88550 lira olup muvakkat teminat 6069 liradır. İhalesi 26. 11. 941 çarşamba günü saat 15 te İzmir Lv. A. Sa. Al. Ko. da yapılacaktır. İsteklilerin belli saatten bir saat evel teklif metkuplarını Ko. na vermeleri . (8286) 18230

Sığıreti alınacak

Balıkesir Sa. Al. Ko. dan:

1 — Beher kilosuna 50 kuruş 46 santim fiyat tahmin edilen 90 ton sığır eti kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur. Eksiltmesi 28.11.941 cuma günü saat 16 da Balıkesir Sa. Al. Ko. da yapılacaktır. Muvakkat teminat 3107 lira, evsaf ve hususi şartlar Ankara, İstanbul Lv. A. Sa. Al. Ko. lariyle komisyonumuzda görülür. 90 ton et bir talibe verilebileceği gibi 15 tonu ayrı 75 tonu ayrı bir müteahhide ihale edilebilir. Taliplerin teminatlariyle teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evel Ko. na vermeleri.

(8312) 18292

Odun alınacak

310 Sa. Al. Ko. dan:

1 — Kapalı zarfla 5700 ton odun eksiltmeye konacaktır. Muhammen bedeli 114.000 liradır.

2— Şartnamesi Gelibolu 310 Sa. Al. Ko. da Çanakkale Sa. Al. Ko. da ve Ankara, İstanbul Lv. A. Sa. Al. Ko. darında ve Balıkesir Sa. Al. Ko. da görülür. İhalesi 27.11.1941 perşembe günü saat 16 da 310 Sa. Al. Ko. da yapılacaktır. Muvakkat teminat 6950 liradır. İsteklilerin belli gün ve saatten bir saat evel teklif mektuplarını Ko. na vermeleri.

(8353) 18303

Odun alınacak

Maraş Sa. Al. Ko. dan:

1 — Kapalı zarfla 564 bin kilo odun satın alınacaktır. Muhammen bedeli 8460 lira muvakkat teminat 635 lira ihalesi 26.11.941 çarşamba günü saat 15 tir. İsteklilerin teklif mektuplarını belli gün ve saatten bir saat evel Ko. na vermeleri.

2 — Şartlar Ankara, İstanbul Lv. âmirlikleri Sa. Al. Ko. lariyle Adana, Antep, Maraş Sa. Al. Ko. larında her zaman görülür.

(8358) 18306

Taş dıvar yaptırılacak

310 Sa. Al. Ko. dan:

1 — 1000 metre mikâbı taş duvar kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Taş duvarın muhammen bedeli 111400 liradır. Şartname ve evsaf Gelibolu 310 Sa. Al. Ko. da tetkik edilebilir.

2 — İhalesi 28. 11. 941 cuma günü saat 16 da başlıyacaktır. Muvakkat teminat 6750 liradır.

3 — İsteklilerin 28. 11. 941 cuma günü Gelibolu 310 Sa. Al. Ko. na bütün evrakiyle beraber saat 15 e kadar Ko. na vermeleri.

(8360) 18308

Odun alınacak

Çorum Sa. Al. Ko. dan:

1 — 1.500.000 odun kaplı zarf usuliyle satın alınacaktır. Muhammen bedeli 28125 lira, ilk teminatı 2109 lira, ihalesi 26. 11. 941 çarşamba günü saat 10 da Çorum Sa. Al. Ko. da yapılacaktır. İsteklilerin belli gün ve saatten bir saat evel teklif mektuplarını Ko. na vermeleri. (8362) 18310

Sabun alınacak

Maraş Sa. Al. Ko. dan:

1 — Kapalı zarfla 20.000 kilo sabun satın alınacaktır. Muhammen bedeli 12.000 lira muvakkat teminat 900 liradır. Kapalı zarfla ihalesi 26. 11. 941 çarşamba günü saat 16 dır. İsteklilerin teklif mektuplarını belli gün ve saatten bir saat evel Ko. na vermeleri. Şerait ve evsaf hèr gün Ankara, İstanbul Lv. âmirlikleri Sa. Al. Ko. lariyle Adana, Antep, Maraş Sa. Al. Ko. larında görülsr. (8373) 18319

Çeşitli yiyecek alınacak

Balıkesir Sa. Al. Ko. dan:

1 — Aşağıda cinsleri yazılı 7 kalem erzak 4. 11. 941 günü yapılan eksiltmesinde talip zuhur etmediğinden pazarlıkla eksiltmeye çıkarılmıştır. Pazarlığı 1. 12. 941 pazartesi günü saat 15 te Balıkesir Sa. Al. Ko. da yapılacaktır. Evsaf ve şartname Ankara, İstanbul Lv. âmirlikleriyle Balıkesir Sa. Al. Ko. da görülür. 7 kalem erzak bir talibe verilebileceği gibi ayrı ayrı taliplere de ihale edilebilir.

Cinsi	Miktarı Ton	Muh. Fiyat K.	Mu. T. Lira K.
K. fasulye	240	24	4130 —
Bulgur	213	22	3514 50
Mercimek	80	25	1500 —
Sadeyağ	80	158	7570 —
Zeytinyağ	70	85	4225 —
Nohut	146	13	1423 50
Şeker (toz)	67	49	2462 25

(8354) 18334

Sadeyağ alınacak

Balıkesir Sa. Al. Ko. dan:

1 — Beher kilosuna 170 kuruş tahmin edilen 50 ton sadeyağ kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltmesi 1. 12. 941 pazartesi günü saat 16 da Balıkesir Sa. Al. Ko. da yapılacaktır. Muvakkat teminat 5500 liradır. Şartnamesi Ankara, İstanbul Lv. âmirlikleri Sa. Al. Ko. da görülür.

İsteklilerin teklif mektuplarını belli gün ve saatten bir saat evel Ko. na vermeleri.

(8366) 18336

Sığıreti alınacak

Siirt Sa. Al. Ko. dan:

1 — Tahminen beher kilosu 38 kuruştan 130 ton sığır eti pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen bedeli 49400 liradır. Muvakkat teminat 3705 liradır. Şartnamesi Ko. da verilmektedir. Pazarlığı 20. 11. 941 perşembe günü saat 14 te Siirt Sa. Al. Ko. da yapılacaktır. İsteklilerin mezkûr gün ve saatte Ko. da bulunmaları. (8408) 18351

Seçme sınavları

Akşehirde bulunan Maltepe askeri lisesine girmek için müracaat edenlerden evrakı tamam ve şeraiti haiz olanların 23. 11. 941 günü seçme sınavları yapılacaktır. Mezkûr günde Akşehirde bulunmaları. Daha evel gelmemeleri ilân olunur.

(8402) 18356

Patates alınacak

İzmir Lv. A. Sa. Al. Ko. dan:

1 — Kapalı zarf usuliyle 144.900 kilo patates satın alınacaktır. Kilosu 12 kuruş 25 santimden muhammen bedel 17750 lira olup muvakkat teminat 1331 lira 27 kuruştur. Şartnamesi her gün Ko. da görülür. İhalesi 28. 11. 941 cuma günü saat 15 te İzmir Lv. A. Sa. Al. Ko. da yapılacaktır. Taliplerin mezkûr gün ve saatten bir saat evel teklif mektuplarını Ko. na vermeleri. (8435) 18360

İşçi aranıyor

Telgraf telefon ve santral gibi muhabere cihazlarının tamiri işlerinde çalıştırılmak üzere ince tesviyeci ve ince tornacı sanatkârlara lüzum vardır. Bunlardan askerî imalâthanelerde çalışabilmek şartlarını haiz bulunan Türk sanatkârlarının bilgi işçiliklerini bilamel ispat için işçiliklerine ait varsa vesikalariyle en son 20 son teşrin 941 gününde Ankara İstanbul caddesi üzerinde muharebe park müdürlüğüne müracaatla ücret takdirinde esas olacak işçilik ameli imtihanına girmeleri ilân olunur. (8455) 18394

Ambalaj ipi alınacak

Tophane Lv. A. Sa. Al. Ko. dan :

1 — Beheri 11,5 metrelik 40,000 adet ambalâjlık ip alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 20-11-941 perşembe günü saat 14 te Tophane İst. Lv. A. Sa. Al. Ko. da yapılacaktır. Tahmin bedeli 52,000 lira ilk teminat 3850 liradır. Evsaf ve nümunesi Ko. da görülür. İsteklilerin belli saatte Ko. na gelmeleri. (8441) 18400

Buğday kırdırılacak

Erzurum Sa. Al. Ko. dan :

1 — 2000 ton buğday kırdırılması pazarlıkla münakasaya konmuştur. Pazarlığı 1-12-941 pazartesi gün saat 15 te Erzurum Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 39,000 lira teminatı katiyesi 5850 liradır. Şartnamesi her gün Ko. da görülür. İsteklilerin Ko. na müracaatları. (8479) 18411

Aranıyor

Harp Akademisi Ko. dan:

Harp akademisi matbaası için 84 lira ücretle bir tashihci ve 84 lira ücretle bir yazı ustası alınacaktır. Tashihci için lisan bilen tercih edilecektir. İsteklilerin 20.11. 941 akşamına kadar dilekçe ile iki numaralı kışlada harp akademisine müracaatları.

(8486) 18420

Bulgur alınacak

Ezine Sa. Al. Ko. dan :

1 — Cinsi bulgur miktarı kilo 120 ton muhammen bedeli lira 36,000 kuruş kati teminat lira 5400 kuruş 00 yukarda cins ve miktariyle muhammen bedeli ve katî teminatı yazılı bulgur 26-11-941 çarşamba günü saat 14 te Ezine Sa. Al. Ko. da pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin mezkûr gün ve saatte teminatlariyle birlikte Ko. na müracaatları. (8514) 18458

Sadeyağ alınacak

Bakırköy Sa. Al. Ko. dan:

1 — 56 ton sadeyağ mukaveleye bağlanacaktır. Şartnamesi her gün Ko. da görülür. Münakasa 1. 12. 941 pazartesi günü saat 14 te Bakırköy Sa. Al. Ko. da kapalı zarfla yapılacaktır. Muvakkat teminat 7728 liradır. Taliplerin belli saatten bir saat evel Ko. na müracaatları. (8543) 18482

Koyun eti alınacak

Topane Sa. Al. Ko. dan:

1 — Yapılan pazarlıkta talip çıkmıyan 40 ton karaman koyun eti 21. 11. 941 cuma günü saat 15.30 da pazarlıkla satın alınacaktır, Muhammen bedeli 22000 lira olup kati teminat 3300 liradır. Şartnamesi her gün Ko. da görülür. İsteklilerin belli gün ve saatte Fındıklı Sa. Al. Ko. na müracaatları.

(8544) 18483

Çorap ipliği alınacak

Topane Sa. Al. Ko. dan:

1 — Beher kilosuna 174,5 kuruş tahmin edilen 12 ton pamuk çorap ipliği alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 21. 11. 941 cuma günü saat 15 te Topane Lv. A. Sa. Al. Ko. da yapılacaktır. Nümunesi ko. da görülür. Kati teminat 3141 lira isteklilerin belli saatte Ko. na müracaatları. (8546) 18484

Bulgur alınacak

Çanakkale Sa. Al. Ko. dan:

1 — Kilosu 25 kuruştan 100.000 kilo bulgur 27. 11. 941 perşembe günü saat 14 te pazarlıkla alınacaktır. Kati teminat 3750 lira olup evsaf ve şartlar her gün Ko. da görülür. İsteklilerin ihale günü Ko. da bulunmaları.

(8547) 18485

Pirinç alınacak

Çanakkale Sa. Al. Ko. dan:

1 — Kilosu 50 kuruştan 60 ton pirinç 28. 11. 941 saat 10.30 da pazarlıkla satın alınacaktır. Kati teminat 4500 lira olup evsaf ve şartnamesi her gün Ko. da görülür. İsteklilerin ihale saatinde Ko. da bulunmaları.

(8548) 18486

Kösele alınacak

D. Bakır Sa. Al. Ko. dan:

1 — Beher kilosuna 475 kuruş tahmin edilen 10.000 kilo kösele pazarlıkla alınacaktır. Kati teminat 7125 liradır. Pazarlığı 18. 11. 941 salı günü saat 15 te D. Bakır Sa. Al. Ko. da yapılacaktır. İsteklilerin belli vakitte Ko. na müracaatları. (8550) 18488

Kuru ot alınacak

Adana Sa. Al. Ko. dan:

1 — 350 ton kuru ot satın alınacaktır. Tutarı 19250 lira olup ilk teminat 1444 liradır.

2 — İhalesi 4. 12. 941 perşembe günü saat 11 de kapalı zarf usuliyle Adana Sa. Al. Ko. da yapılacaktır. İsteklilerin muayyen zamandan bir saat evel teklif mektuplarını Ko. na vermeleri. (8552) 18490

Sadeyağ alınacak

Adapazarı Sa. Al. Ko. dan:

1 — 25 ton sadeyağ kapalı zarf usuliyle satın alınacaktır. Tahmin edilen fiyat 42.500 liradır. Muvakkat teminat 3187 lira 50 kuruştur.

2 — İhalesi 4. 12. 941 perşembe günü saat 16.30 da yapılacaktır. İsteklilerin teklif ve teminat mektuplarını belli gün ve saatten bir saat evel Ko. na vermeleri. Şartnamesi Ko. da görülür. (8553) 18491

Sadeyağ alınacak

Adapazarı Sa. Al. Ko. dan:

1 — 10 ton sadeyağ kapalı zarf usuliyle satın alınacaktır. Tahmin edilen fiyat 17.000 liradır. Muvakkat teminat 1000 lira 50 kuruştur.

2 — İhalesi 4. 12. 941 perşembe günü saat 16 da yapılacaktır. İsteklilerin teklif mektuplarını belli saatten bir saat evel Ko. na vermeleri. Şartname her gün Ko. da görülür.

(8554) 18492

Sadeyağ alınacak

Adapazarı Sa. Al. Ko, dan:

1 — 10 ton sadeyağ kapalı zarf usuliyle satın alınacaktır. Tahmin edilen fiyat 17.000 liradır. Muvakkat teminat 1000 lira 50 kuruştur.

2 — İhalesi 5. 12. 941 cuma günü saat 16 da yapılacaktır. İsteklilerin teklif mektuplarını belli saatten bir saat evel Ko. na vermeleri. Bu saatten sonra verilen mektuplar kabul edilmez. Şartnamesi her gün Ko. da görülür. (8555) 18493

Bakır mutfak takımları alınacak

İst. Şişli Sa. Al. Ko. dan:

1 — Aşağıda cins ve miktarı yazılı yedi kalem bakır mutfak edevatı kapalı zarf usuliyle münakasaya konmuştur. Evsaf ve hususi şartlar Ko. da görülür. İhalesi 2. 12. 941 salı günü saat 11 de yapılacaktır. Muvakkat teminat 5525 liradır. Taliplerin teklif mektuplariyle ihale saatinden bir saat evel müracaatları.

Miktarı cinsi 2000 bakır bakraç 300 büyük süzgeç, 300 kevgir, 300 saplı tas, 400 küçük kazan 200 büyük kazan 10.000 karavana.

(8549) 18487

Sığır eti alınacak

Adapazarı Sa. Al. Ko.dan :

1 — 60 ton sığır eti kapalı zarf usuliyle satın alınacaktır. Tahmin edilen fiyatı 21.000 liradır. Muvakkat teminat 1575 liradır.

2 — İhalesi 4-12-1941 perşembe günü saat 11 de yapılacaktır. İsteklilerin teklif mektuplarını belli gün ve saatten bir saat evel Ko.na vermeleri. Şartnamesi her gün Ko.da görülür. (8551) 18489

VİLÂYETLER

Yapı işleri

Çanakkale Nafıa Müdürlüğünden:

1 — Yeniden kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulan iş 76361 lira 38 kuruş keşif bedelli Ezine kazası jandarma hastanesi ikmali inşaatıdır.

2 — Bu işe ait evrak şunlardır:

A — Proje,

B — Hususi ve fenni şartname,

C — Yapı işleri umumi fenni şartnamesi,

D — Bayındırlık işleri genel şartnamesi,

E — Sıhi tesisat, elektrik tesisatı fenni şartnamesi,

F — Fiyat bordrosu,

G — Eksiltme şartnamesi,

H — Mukavele projesi.

3 — İstekliler bu işe ait keşif evrakını Çanakkale nafıa müdürlüğünden bedelsiz olarak görebilirler.

4 — İhale 20 ikinciteşrin 941 perşembe günü saat 15 te nafıa müdürlüğü binasında toplanacak komisyon huzurunda yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için taliplerin 5727,11 liralık muvakkat teminat vermeleri ve ihale gününden tatil günleri hariç olmak üzere lâakal üç gün evel Çanakkale vilâyetine müracaatla alacakları ehliyet vesikasiyle ticaret odası vesikasını komisyona ibraz etmeleri lâzımdır.

6 — Teklif mektupları 20. 11. 941 perşembe günü saat 11 e kadar makbuz mukabilinde komisyona verilmiş olması ve posta ile gönderilecek mektupların ihale günü saat on dörde kadar komisyona verilmiş bulunması şarttır. Postada gecikmeler kabul edilmez.

7 — Müteahhide arzu ettiği takdirde muhasebei umumiye kanununun 83 üncü maddesi mucibince vereceği teminat mektubu karşılığı olarak ihale bedelinin üçte birini geçmemek üzere avans verilebilecektir.

(6505-8124) 18033

Yapı ilânı

Kastamonu Nafıa Müdürlüğünden:

İhalesi 28. 11. 941 cuma günü saat 15 te yapılacak olan Kastamonu bölge sanatlar okulu atölye binasının 13014 lira 36 kuruş keşif bedelli inşaatı nafıa dairesi eksiltme komisyonu tarafından kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel şartnamesi hususi ve fenni şartnameler proje keşif hulâsası, vahidi fiyat listesi ve yapı işleri umumi fenni şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak istekli̇leri tarafından Kastamonu ve Ankara, İstanbul Nafıa müdürlüklerinde görülecektir.

Muvakkat teminat 976 lira 08 kuruştur.

Taliplerin teklif mektuplariyle en az 10.000 liralık bu işe benzer iş yaptığına dair ihaleden üç gün eveline kadar Kastamonu vilâyetinden almış olacakları ehliyet vesikasiyle ticaret odası vesikası ve teminatlariyle birlikte ihale günü olan 28. 11. 941 cuma günü saat 14 de ihaleden bir saat önceye kadar Nafıa dairesinde müteşekkil eksiltme komisyonu reisliğine ilmühaber mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postanın gecikmesi yüzünden vukubulacak tehirlerden dolayı vaktinde gelmiyen teklif mektuplarının kabul edilmiyeceği ilân olunur.

(9810-8390) 18357

İnşaat ilânı

Kocaeli P. T. T. Müdürlüğünden :

1 — İzmit pazar yerinde yapılacak otomatik telefon santral binası 17-11-1941 tarihinden itibaren on beş gün müddetle kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Keşif bedeli 25296 lira 83 kuruştur.

3 — Bu işe ait evrak, proje, keşif hülâsa cetveli, ölçü defteri, hususi ve fenni şartname, eksiltme şartnamesi, mukavele, bayındırlık işleri genel ve yapı işleri fenni şartnamesinden ibaret olup talipler tatil günleri hariç her gün Kocaeli P. T. T. müdürlüğüne müracaat edebilirler.

4 — İhale 2-12-1941 tarihine müsadif salı günü saat 14 te Kocaeli P.T.T. müdürlüğünde yapılacaktır.

5 — İsteklilerin 1897 lira 27 kuruş muvakkat teminat akçesini İzmit P. T. T. muhasebe veznesine yatırdıklarına dair makbuz veya şayanı kabul banka mektubiyle ihaleden en az beş gün evel ve bu gibi inşaata ait taahhütlerini ifa ettiklerine dair Kocaeli vâliliğine müracaatla alacakları ehliyet ve ticaret odası vesikalarını 2490 No.lu kanun hükümleri dairesinde hazırlıyarak eksiltme komisyonuna müracaatları ilân olunur.

(9944-8497) 18471

ASKERÎ FABRİKALAR

Odacı ayakkabısı alınacak

As. Fab. Satın Alma Ko. dan :

Erkek odacılar için 12 çift fotin ve kadın odacılar için de 16 çift alçak ökçeli iskarpin satın alınacaktır. Taliplerin 18. 11. 941 salı günü saat 14 de Askeri Fabrikalar Merkez Satın Alma Komisyonuna müracaatları. (8344) 18328

Karaağaç veya kontrplâk alınacak

2250 adet 2.1×1.25×0.012 metre ebadında karaağaç veya beyaz kontrplak

1250 adet 2.1×1.25×0.008 metre ebadında karaağaç veya beyaz kontrplak

12 ve 8 mm. kalınlıklarında verilemediği takdirde adetleri iki misli olarak 6 veya 4 mm. kalınlıklarında olabilir.

As. Fab. Satın Alma Ko. dan:

Tahmin edilen bedeli (21000) lira olan yukarıda yazılı karaağaç veya beyaz kontrplak askeri fabrikalar umum müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca 19. 11. 941 çarşamba günü saat 14.30 da pazarlıkla ihale edilecektir. Şartname parasızdır. Kati teminat 3150 liradır. (8324) 18330

Oniki kalem ve ceman 4000 metre mikâbı çam veya köknar kereste alınacak

Heyeti umumiyesi verilemediği takdirde parça parça da ihale edilebilir.

As. Fab. Satın Alma Ko. dan:

Tahmin edilen bedeli (272.000) lira olan yukarıda yazılı kereste askeri fabrikalar umum müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca 19.11.941 çarşamba günü saat 14 te pazarlıkla ihale edilecektir. Şartname (13) lira (60) kuruştur. Kati teminat (29260) liradır. (8325) 18331

75 metre mikâbı 4X0,10 — 0,25X0,025 metre ebadında çam veya köknar kereste alınacak

Askeri Fabrikalar Satın Alma Ko. dan:

Tahmin edilen bedeli (5100) lira olan cins ve miktarı yukarıda yazılı kereste askeri fabrikalar umum müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca 21. 11. 941 cuma günü saat 14 te pazarlıkla ihale edilecektir. Şartname parasızdır. Kati teminat (765) liradır.

(8419) 18403

6 kalem grafit pota ve pota dipliği alınacak

As. Fab. Sa. Al. Ko. dan:

Tahmin edilen bedeli (43340) lira olan yukarıda yazılı altı kalem grafit pota dipliği askeri fabrikalar umum müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca 24. 11. 941 pazartesi günü saat 14.30 da pazarlıkla ihale edilecektir. Şartname (2) lira (17) kuruştur. Kati teminat (6501) liradır.

(8343) 18423

2000 - 3000 metre mikâbı ceviz tomruğu alınacak

As. Fab. Satın Alma Ko.dan :

Beher metre mikâbına 54 lira bedel tahmin edilen 2000-3000 metre mikâbı ceviz tomruğunun Askeri Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonunca 22-11-1941 cumartesi günü saat 11 de pazarlıkla ihale edilecektir. Şartname (8) lira (10) kuruştur. Katî teminat (18700) liradır. (8560) 18481

İSTANBUL ve PARİS Fakültelerinden mezun

Diş Tabibi

HAMİT SAKABAŞI

Adliye sarayı karşısında Dökmeci Ap. da her gün saat 9-12 ve 14-20 arası hastalarını kabul eder.

Rontgen ve seri mekanik tedavi

Tel: 2626 5278

M. M. V. Deniz Müsteşarlığı

Vinç alınacak

M.M. Vekâleti Deniz Müsteşarlığından:

1,5 tonluk blokları kaldırmak üzere kullanılmak için iki adet (arazi üzerinde seyyar) vinç veya ekskavatör satın alınacaktır. Mevcudu olup da satmak istiyenlerin cihazlara ait fenni ve hususi evsaf ve şeraiti ile fiyatlarını bir mektup ile en geç 20.11.941 akşamına kadar müsteşarlığa bildirmeleri.

(8297) 18291

Zabıt ceridelerí

Birinci Büyük Millet Meclisinin müzakeratına ait zabıt ceridelerí birinci cildinden 23 üncü cildine kadar eksiksiz olarak satılıktır. Ankara 1. ci icra dairesinde Ziya Ercan'a müracaat.

P. T. ve Telefon U. Md.

Daktiloluk imtihanları

P. T. T. Umum Müdürlüğünden:

1 — Ankarada açık ve açılacak daktilografilikler için 22 teşrinisani 941 tarihine rastlıyan cumartesi günü saat 15 te muamelât müdürlüğünde bir imtihan yapılacaktır.

2 — İmtihanda kazanacakların istenilen vesikaları tamamen ibraz etmeleri lâzımdır.

3 — İsteklilerin dilekçelerine raptedecekleri dörder adet vesikalık fotoğraflarla en geç 21 teşrinisani cuma günü saat 12 ye kadar P. T. T. muamelât müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur. (8376) 18354

Memur alınacak

T. B. M. Meclis İdare Heyetinden:

Askerde bulunan Büyük Millet Meclisi muhasebe kalemi muamelât şefinin yerine hesap işlerinden anlar vekâleten bir memur alınacaktır.

İstiyenlerin mevcut vesikalariyle birlikte muhaseb kalemine müracaat eylemeleri ilân olunur. 18426

Ekmek fiyatı

Belediye Reisliğinden :

16-11-1941 pazar günü sabahından itibaren beheri (950) gramlık ekmek narhı (12.50) kuruştur.

Sayın halka ilân olunur.

(8557) 18494

Seçme sınavları

M. M. Vekâletinden:

Bu sene Bursa, Akşehir ve Konya'daki askerî liselere girmeğe istekli olup da her türlü şartları taşıyan ve muamelelerini ikmal ettirmiş olan isteklilerin seçme sınavları yapılmak üzere 23 Sonteşrin 941 günü akşamına kadar istekli oldukları liselerde bulunmaları lâzımdır. (8535) 18499

Değirmenler için kontrolör alınacak

Toprak mahsulleri Ofisi Umum Müdürlüğünden:

Ofisimizin emrinde çalışan veya vilâyetler veya belediyeler emrinde işliyen değirmenleri ve bunların istihsalâtiyle, kontroluna memur teşkilâtı mürakabe ve bunların mesailerini teknik icaplar dahilinde tanzim etmek üzere 3659 sayılı kanunun 10 uncu maddesi mucibince, mezkûr kanuna tâbi bulunmıyarak, 300 ve 260 lira aylıklı baş kontrolörlüklere aşağıdaki evsafı haiz bulunanlar imtihansız alınacaklardır.

Bu vazifelere tayin edilecekler, merkezlerinin haricinde vazife gördükleri müddetçe harcırah kararnamesine göre ayrıca harcırah ve yevmiye de alacaklardır.

Namzetlerin aşağıdaki evsafı haiz olmaları lâzımdır:

1 — En aşağı orta tahsili bulunup valslı ve elekli büyük değirmenleri mal sahibi veya kiracı sıfatiyle bizzat işletmiş veya ihtisas teminine yarıyacak vazifede asgarî on sene çalışarak değirmen ve un tekniğine hakkiyle vakıf bulunmuş olmak;

(Bu bilgi gerek ibraz olunacak vesika ile ve gerek Ofisçe yapılacak denemede isbat olunmak lâzımdır.)

2 — Filî askerlik hizmetini yapmış veya halen askerlikle bir ilişiği buunmamak;

3 — Çalıştıkları yerlerden ayrılmalarının fena hallerden ileri gelmediğini ve tavziflerine mâni vaziyetleri bulunmadığını tevsik eylemek;

4 — Sıhî durumlarının çalışmalarına müsait bulunduğunu Ofis doktoru raporiyle tevsik etmek;

5 — İsteklilerin aranılan vesikalarla birlikte ikinciteşrin on sekizine kadar Ankara'da umum müdürlüğe bizzat veya yazı ile müracaat etmeleri. (8240) 18192

Mücevherat meraklılarına müjde

4 bin lira kıymetinde 8 kıratlık elmas tek taş nadide bir çift küpe almak istiyenlere fırsat ve her türlü mücevherat ihtiyaçlarını Ankara'da temin edecek el...

İstanbul kuyumcusu Mahmut SÜR

İnci Satılmıştır.

Şef ve şef muavini alınacak

Toprak mahsulleri Ofisi Umum Müdürlüğünden:

Merkez teşkilâtımızda açık (170) ve (140) lira aylıklı şef ve şef muavinliklerine yüksek mektep mezunlarından 3656 ve 3659 sayılı barem kanunlarına tâbi idare ve müesseselerde (3) yıl ve daha ziyade hizmeti olup haklarında iyi referans alınabilecekler imtihansız tayin edileceklerdir.

Bu vazifelere alınacakların ücretleri yukarıdaki hadleri geçmemek şartiyle 3659 sayılı barem kanunu hükümlerine göre hesap edilecektir.

Müracaat edeceklerin;

1 — Filî askerlik hizmetini yapmış olmaları veya halen askerlikle ilişiği bulunmamaları.

2 — Mezun oldukları yüksek mektep şahadetname asıl veya tasdikli suretini ibraz etmeleri.

3 — Çalışmalarına mâni fena halleri bulunmadığını tevsik eylemeleri.

4 — Sıhî durumlarının müsait olduğuna dair Ofis doktorundan rapor almaları.

5 — Yaşlarının (40) tan yukarı bulunmaması.

lâzımdır.

(Hububat ve un işlerinin tekniğine vakıf olanlarla Ecnebî dilini hakkiyle bilenler tercih olunur.)

İsteklilerin aranılan vesikalarla ikinciteşrin on sekizine kadar Ankara'da umum müdürlük zat işleri müdürlüğüne bizzat veya yazı ile müracaat etmeleri. (8239) 18191

Çocuk Esirgeme Kurumunun

KAVACIK MENBA SUYU

Mikyasımâ derecesi 1,5

En salâhiyetli lâboratuvar şefi resmî raporunda: (sertliği çok düşük ve diğer mevadı madeniyesi çok az olması itibariyle Ankara için kıymetli bir su olan Kavacık Suyu) cümlesiyle takdirini bildirmektedir.

Telefon : 1634 5217

M. M. V. Hava Müsteşarlığı

Yün çorap alınacak

M. M. V. Hava Sa. Al. Ko. dan:

1 — On bin çift yün çorap pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen bedeli 6000 lira olup kati teminatı 900 liradır. Pazarlığı 21. 11. 1941 cuma günü saat 10 da Ankarada hava satın alma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin ihale saatinde komisyonda bulunmaları. (8542) 18496

Kereste alınacak

M. M. V. Hava Sa. Al. Ko. dan:

1 — 35,5 metre mikâbı kereste pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen bedeli 2485 lira olup kati teminat 372 lira 75 kuruştur. Pazarlığı 20. 11. 941 perşembe günü saat 10.30 da Ankarada hava satın alma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin ihale saatinde komisyonda bulunmaları. (8541) 18497

Dolap yaptırılacak

M. M. V. Hava Sa. Al. Ko.dan :

Beherinin keşif bedeli 82 lira 88 kuruş olan beş tane dolap 4 - ilkkânun - 1941 perşembe günü saat 11 de Ankara'da M. M. V. satın alma Ko.da açık eksiltme usuliyle ihale edileceğinden isteklilerin 44 lira 41 kuruşluk ilk teminatlariyle birlikte eksiltme gün ve saatinde mezkûr Ko. da bulunmaları. Keşif, plân ve şartnamesi Ko.da görülür. (8504) 18477

Duşlavman cihazı alınacak

M. M. V. Hava Sa. Al. Ko.dan :

Beher tanesine tahmin edilen fiyatı 22 lira 50 kuruş olan 250 tane duşlavman cihazı ile beher kilosuna tahmin edilen fiyatı 145 kuruş olan 500 kilo makdoğal sabunu 3 - ilkkânun - 1941 çarşamba günü saat 11 de Ankara'da M.M. V. satın alma Ko.da kapalı zarf usuliyle ihale edileceğinden isteklilerin 476 lira 25 kuruşluk ilk teminatları ile birlikte kanuni tarifat dahilinde hazırlanmış teklif mektuplarını ihale saatinden b-hemahal bir saat eveline kadar mezkûr Ko. reisliğine vermeleri. Şartname ve nümuneler her zaman Ko.da görülür. (8503) 18476

Hemşire alınacak

T.C. Ziraat Bankası Sağlık Yardım Sandığından:

Sandığımız için müsabaka ile bir hemşire alınacaktır. Talibin,

a — Lise veya orta tahsilini bitirmiş olması,

b — Kızılay Hemşireler mektebinden mezun bulunması,

c — Resmî hastanelerden birinde tecrübe ve tatbikat görmüş olması meşruttur.

Ücret miktarı ehliyetine göre tesbit edilecektir. İmtihan : 25-teşrinisani-1941 tarihinde, saat 9,30 dadır. Taliplerin banka binasındaki sandık servisine müracaat ederek kaydolunmaları ve istenecek vesaiki tevdi eylemeleri lâzımdır. 5196

MALİYE VEKÂLETİ

Memur alınacak

Maliye Vekâleti Hukuk Müşavirliğinden:

Merkez teşkilâtında münhal olan 20 lira asli maaşlı iki kadroya 24. 11. 941 günü saat 14 te yapılacak imtihanla memur alınacaktır.

Lise mezunu olmak, yüksek mekteplerden birisine kayıtlı olmamak şarttır. Taliplerin 22. 11. 941 gününe kadar tahsil vesikalariyle müşavirliğe müracaat etmeleri ilân olunur. (8531) 18470

ANKARA BELEDİYESİ

Silindiraj işleri

Ankara Belediyesinden:

1 — Hacettepe dahili yollarına döşenecek kırma taş ve silindiraj işleri pazarlıkla yaptırılacaktır.

2 — Muhammen bedeli (2868) liradır.

3 — Teminatı (215) lira (10) kuruştur.

4 — Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün encümen kalemine ve isteklilerin de 21. 11. 941 cuma günü saat 10.30 da belediye dairesinde müteşekkil encümene müracaatları. (8472) 18474

Motorin alınacak

Ankara Belediyesinden :

1 — Belediye ihtiyacı için (250-350) ton motorin pazarlıkla alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli (76850) liradır.

3 — Teminatı (5092) lira (50) kuruştur.

4 — Şartnamesini görmek ve (385) kuruş mukabilinde almak istiyenlerin her gün encümen kalemine ve isteklilerin de 21-11-1941 cuma günü saat 10.30 da belediye dairesinde müteşekkil encümene müracaatları. (8471) 18473

Ulus-23 üncü yıl. - No. 7285

İmtiyaz Sahibi
İskender Artun
Umumî Neşriyatı İdare Eden
Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik Fenik
Müessese Müdürü Naşit Uluğ
ULUS Basımevi ANKARA

—(DİKKAT)—

Gazetemize gönderilen her nevi yazılar, neşredilsin edilmesin geri verilmez ve kayboluşundan dolayı hiç bir mesuliyet kabul olunmaz.

ANKARA Lv. ÂMİRLİĞİ

Kadayıf ve yufka yaptırılacak

Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. dan:

Kapalı zarf usuliyle unu verilmek şartiyle 28.000 kilo tel kadayıfı 28.000 kilo yufka ve 28.000 kilo yassı kadıyıf yaptırılacaktır.

Tel kadayıfının 20, yufkanın 15, yassı kadayıfın 18 kuruş beher kilosu için imaliye ücreti olup hepsinin muhammen bedeli 14.840 lira ve ilk teminatı 1113 liradır.

İhalesi 28. 11. 941 cuma günü saat 15 tedir. Taliplerin teklif mektuplarını ihaleden bir saat evel Ko. na vermeleri şarttır. Evsaf ve şartnamesi komisyonda her gün görülür. (8394) 18345

Kösele ve çivi alınacak

Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. dan:

1 — 100 kilo kösele ve 10 kilo bakır çivi pazarlığı 17. 11. 1941 saat 15 te Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

2 — İsteklilerin nümune ve kati teminatlariyle komisyona müracaatları. (8526) 18467

Kuru ot alınacak

Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. dan:

1 — Aşağıda cins ve miktarları muhammen fiyatları teminatları ve ihale günleri hizalarında yazılı üç parti kuru ot kapalı zarf usuliyle satın alınacaktır.

2 — Her parti ayrı ayrı taliplere ihale edilebilir. Taliplerin muayyen gün ve saatten bir saat evel mektuplarını Ko. na vermeleri. Şartnamesi her para mukabilinde komisyondan alınabilir. (8405)

Cinsi kuru ot, miktarı 640.200, fiyatı 7 Krş. ilk Te. 3362, ihalesi 11. 12. 941 saat 11 şartname fiyatı 2 lira 25 kuruş.

Cinsi kuru ot, miktarı 818.500, fiyatı 7 Krş. ilk Te. 4298, ihalesi 11. 12. 941, saat 15, şartname fiyatı 2 lira 87 kuruş.

Cinsi kuru ot, miktarı 680.000, fiyatı 7 Krş. ilk Te. 3570, ihalesi 11. 12. 941, saat 16 şartname fiyatı 2 lira 38 kuruş. 18472

Toz şeker alınacak

Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko.dan :

1 — 5000 liralık toz şeker pazarlığı 17-11-1941 saat 14.30 da Ankara Lv. Amiri - liği Sa. Al. Ko.da yapılacaktır.

2 — İsteklilerin katî teminatlariyle Ko. na müracaatları. (8527) 18478

Makarna yaptırılacak

Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko.dan :

1 — 5000 liralık makarna pazarlığı 18-11-1941 saat 15.30 da Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko.da yapılacaktır.

2 — İsteklilerin katî teminatlariyle birlikte komisyona gelmeleri. (8528) 18479

Köhne fotin satışı

Ankara Lv. A. Sa. Al. Ko. dan:

1 — 1000 çift köhne fotin pazarlıkla arttırması 19. 11. 941 saat 15 te yapılacaktır.

2 — Fotinlerin yeri komisyondan öğrenilebilir. Yerini öğrenmek ve görmek istiyenlerin her gün Ko. na müracaatları. (8529) 18480

DEVLET DEMİRYOLLARI

Satılık eşya

Devlet Demiryolları Sa. Al. Ko. dan:

Ankara gar binası altındaki merkez ambarında mevcut olup nizamî müddetleri zarfında sahibi çıkmıyan eşyanın ikinci işletme komisyonunca pazarlık suretiyle 3 birincikânun 941 tarihinde çarşamba günü saat 9.30 da satışına başlanacaktır. Dellâliye resmi alana aittir. İsteklilerin muayyen gün ve saatte gar binasında hazır bulunmaları. (8450) 18498

Sıcak ve soğuk su ve sıhî tesisat münakasası

Ereğli Kömürleri İşletmesi Umum Müdürlüğünden :

1 — İşletmemizin :

a) Kandilli
b) Kozlu
c) Gelik
d) Üzülmez

istihsal mıntakalarında olmak üzere 7 mevkide mevcut duş binalarının sıcak ve soğuk su ve sıhî tesisatı eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Hazırlanan keşif ve projelerine tevfikan yapılacak olan tesisatın keşif bedeli 110.000.— (yüz on bin) liradır.

3 — İhale birincikânun 1941 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 14 te işletmenin Zonguldak merkezi imar müdürlüğünde yapılacaktır.

Bu gibi tesisat işleri yapan firmaların lüzumlu münakasa vesaikını hamilen ihale tarihi olan birincikânun 1941 tarihinden evel eksiltme şartlariyle proje ve keşifleri görmek üzere işletmemiz imar müdürlüğüne müracaatları lüzumu ilân olunur. 5297

Devren satılık ev

Küçük Evler Kooperatif mahallesinde (F) tipi bir ev 4700 lira mukabilinde devrolunacaktır. Telefon : (3544) 5273

MİLLÎ MÜDAFAA VEKÂLETİ

Radiesör alınacak

M. M. Vekâleti Sa. Al. Ko. dan:

Beş adet Filips marka 1377 tipi radiesör satın alınacaktır. Birine tahmin olunan fiyat 283 lira olup muvakkat teminatı 106 lira 15 kuruştur.

İhalesi açık eksiltme ile 28. 11. 941 cuma günü saat 15 te yapılacaktır. Talip olanların komisyona müracaatları. (8333) 18294

Para kasası alınacak

M. M. V. Satın Alma Ko.dan :

On iki tane demir para kasası 21-11-941 cuma günü saat 15 te Ankara'da M.M.V. satın alma komisyonunda pazarlıkla satın alınacaktır. İstekliler pazarlık gününden en az iki gün eveline kadar komisyona müracaatla verecekleri kasa nümunelerini göstermiye ve bu kasaların birer resimli kataloğlariyle birlikte fiyatlarını bildirir tekliflerini komisyon reisliğine vermeleri ve pazarlık gün ve saatinde teklif ettikleri fiyatlar üzerinden katî teminatlariyle birlikte komisyonda hazır bulunmaları. (8501) 18475

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ

ZİRAAT BANKASI

KURULUŞ TARİHİ: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve Ajan adedi: 265

Ziraî ve Ticarî her nevi Banka muameleleri

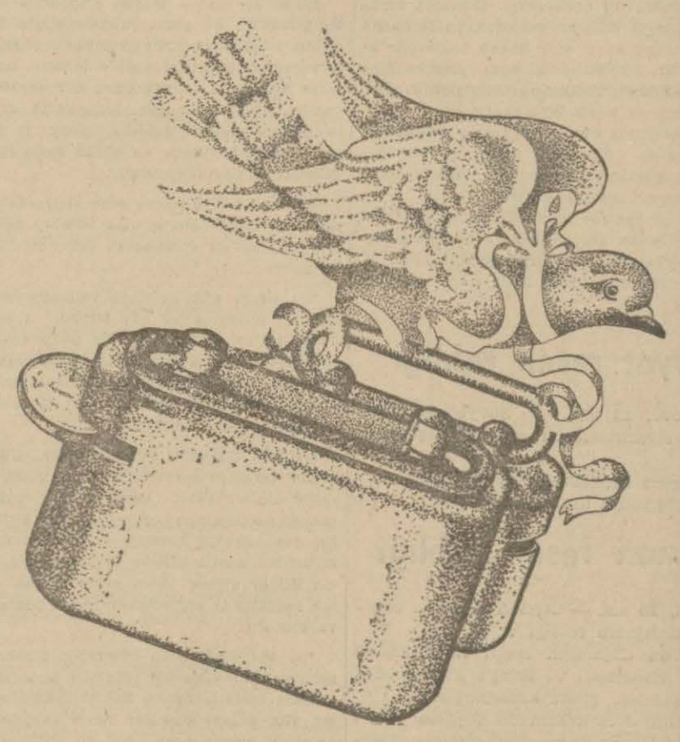

Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye

Ziraat Bankasında Kumbaralı ve ihbarsız Tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Adet	1000	Liralık	4000	Lira
4	„	500	„	2000	„
4	„	250	„	1000	„
40	„	100	„	4000	„
100	„	50	„	5000	„
120	„	40	„	4800	„
160	„	20	„	3200	„

Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül ve 11 Birincikânun tarihinde çekilecektir.

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir.

ULUS İSTANBUL'DA

Satış merkezi Türkiye Yayinevidir

İstanbul, Ankara caddesi 36

ULUS'un eski sayılarını da burada bulabilirsiniz. ULUS'un günlük sayıları aşağıdaki mevkilerde daimî satıcılarda bulunur :

Köprünün Kadıköy, Boğaziçi ve Adalar iskelelerinde — Eminönü ve Galata meydanlarında — Kadıköyünde vapur iskelesinde — Haydarpaşa'da gar ve iskelede — Beyazıt, Taksim ve Galatasarayda gazete satan dükkânlarda.

MADAM MARGARİT

Viyanalı şapkacı

Sayın Bayanlara âtideki hususatı bildirmekle şeref duyar.

18 sonteşrin 1941 salı günü Ankara Palas salonlarında gayet zengin şapka koleksiyonunu teşhir edecektir. Fevkalâde müntehap çeşitler mevcuttur. Bilhassa öğleden sonra ve gece giyilen şapka modelleri ve spor şapkaları büyük bir incelik ve zarafetle dikilmiştir.

Sayın müşterilerinin teşrifini rica eder.

Doktor

EMİR NECİP ATAKAM

Doğum ve Kadın Hastalıkları Mütehassısı

Büyük Postane arkasında Sanayi cad. Demir apart. No. 1. Hastalarını kabul etmektedir.

Telefon : 1816

Kuş tüyünden

YASTIK, YORGAN, YATAK kullanmak hem kesenize ve hem de sıhatinize faydalıdır

Bir kuş tüyü yastık 1 liradır

Yastık, yorganları da pek ucuzdur. Adres: İstanbul Çakmakçılar, Ömer Balioğlu Kuş Tüyü Fabrikası. Telefon: 23027

YENİ Sinemada

İnsanlığa pek büyük hizmetler yapmış olan büyük muhteri Edison'un hayatından ibret alınacak safhalar: Büyük sanatkâr Mickey Rooney'in yarattığı

Tom Edison'un gençliği

Bu filmde George Bangroft da rol almıştır

Seanslar; 10 - 12 - 14.30 - 16.30 - 18.30 ve 21

İlâveten: M. U. M. Jurnali

SUS Sinemasında

İki altın sesten meydana gelen şâheserler şâheseri

BALALAYKA

Nelson Eddy - İlona Massey

kalpleri feth ve seyredenleri mestederek

10 - 12 - 14 - 16 - 18 ve 20.30 seanslarında muvaffakıyetle devam ediyor

SÜMER Sinemasında

Bugün bu gece

Bütün şehre dehşetler saçan, masum ahalinin haraca kesen bir sürü şehir haydutlarının tüyler ürpertici sergüzeştleri

KANATLI HAYDUTLAR

Baş Rollerde : KENT TAYLOR

Seanslar: 10 - 12.15 - 14.30 - 16.30 - 18.30 gece 21 de